

భూభారం

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

సంపుటము. ౫

జెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఆగస్టునెల 10 వ తేది శుక్రవారము

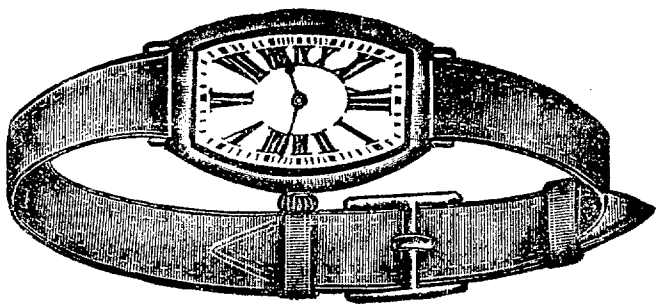
కాళయ క్తి నామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ చవితి ర.

No 112

సంచిక ౧౧౨

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాలేక పని చేయును. ఏ జేతమందున్నను ఏ సలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్య ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మావద్ద గలవు. సమృద్ధిమైనవి. చాల స్వల్పధరలు.

సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, పేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు. • అందచి వద్దను దొరకగలవు.

ఏజెంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్.ప్లనేడు, మదరాసు.

తామర తైలము:— తామర, తీట, గజికి మంచిది.

దబ్బి 1-కి 0.6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

రాజరాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాళి ములకు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుకైదు సాయలు రాచిని తోడనే పోయినదని వేలమంది మాట వ్రాసి యున్నారు. కాన తామర తీట ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారి వాడి చూడ గోరదము. రాచిని మంటయందడు చచ్చుమనలు వెక్కడు, పుండుపడదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109 ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి - లేక 6 తంబు శెట్టిగిద్ది, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs 15 only (packing postage &c. charged extra) entered all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvelous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the

Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

Big Type Edition, **Mysteries of Paris.**

By Eugenesue. (In 2 Volumes Re. 1.) G. W. M. Reynold's Big Type Edn.

	Rs. A.		Rs. A.
Mary Price 8 vol	5 0	Mary Stuart 2 vol	1 4
Bronze Statue 4	2 0	May Middle 2	1 8
Soldier's Wife? 1	4	Seamstress 2	1 0
Pope Joan in 3	1 12	Agnes in 9	6 0
Faust, A Romance, of 2 Vols.	1 8
Robert Macaire in 2 Vols.	1 0
Loves of the Harem in 4 Vols.	3 0
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 Vols.	3 0
Canonbury House in 3 Vols.	2 4
Mysteries of the Court of London. In 17 Vols.	12 0
Mysteries of London. In 13 Vols.	7 0
Empress Eugenie's Boudoir in 3 Vols.	2 4
Pick Wick Abroad 3 Vols.	2 4

Postage extra in all cases. (536-279)

APPLY TO:—

Superior Watch Co.

Post Box No. 167 (A) Madras,

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును.

చార్మపునోవ్వల కారణములును

వామున్న పోట్ల, పొగొట్టును.

మహాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింటి నుండదగినది.

పసమూలికలచే హింకూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

విదేశములలో కూడ వీనిని వాడుచున్నారు

విపంచభాషచీటి చూచికోనిన మోసము గలుగు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

What is a Myers Pump.

Read the following and you will know it.

Rev. A. F. A. Nendoerffer, Manager A. E. L. M. Training School, Rajamundry, writes on 24th April 1918:—

"I take great pleasure in referring to your Deep Well Force Pump, which has been placed on a 72 feet deep well in the A. E. L. M. School Compound.

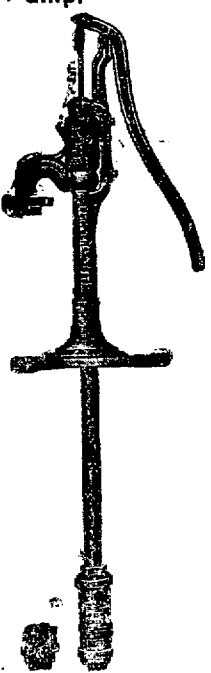
Nearly 300 students of our school have very freely used the pump for drinking, garden and other purposes, during the past year, the pump is as good to-day as it was on the day it was set (one year ago). It works very easily and has a beautiful flow of water. I like the make-up of your pump, it is neat and attractive. I sincerely thank you for having given us the fullest value our money.

Fresh Stock Just Arrived.

We also carry a large stock of Plows, Sugar-cane Crushers, Fertilizers for Sugar-cane and other Crops and all other agricultural implements.

Write at once for further particulars stating your requirements.

K. B. JOSHI & Co., 321, Hornby Road Fort Bombay.

ప్రకటన

సాలూరు జమిందార్లనుండి పటాలముల
చేరువారలకు శాశ్వతముగా నుమాను యకరముల
భూమిని (సాగుబడికి పీలు అయినది) యిచ్చెద నని
యిందుమూలముగా యావస్థానికి తెలియజేయు
చున్నాడను. పటాలములో చేరిన తేదిలగాయతు
కి (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్వధమైన
పన్నును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సంవ
త్సరములు అయిన పిదప జరాయిత్తవద్దతిగా
భూమిని పటాలములో చేరినవారు గాని లేక
వారి క్రతునిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. యల్. సన్యాశిరాజు

1260

సాలూరు జమిందారు

ప్రకాశమానమగు బ్లూ ఇంక్ సిరాబిల్లు

ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల
త్వప్తికరముగ నుండును ఒకమారు ఉపయోగించి జూచిన
ఇయ్యది బజారులో దొరుకువాని కన్నటికంటె శ్రేష్ఠమైనదని
మీకే తెలియును. ఉత్తర పత్రిక ప్రకటనలన్నియు ఆంగ్లమున
ప్రాయవలయును. ధర:- బ్లూ ఇంక్ 144-కి 15 అణాలు తపాల
శూలి 0-4-0 వేరు. ఎట్ట సిరాబిల్లు 144-కి 1-6-0 తపాల
చార్జి వేరు. వలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING
61, A Ice factory Lane, Calcutta.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడెహ్,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు స్వామ్యమైన
వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946) మేనేజరు.

కాంగ్రెసు పక్షవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు

వారికి విజ్ఞాపనము

ఆంధ్రజాతిలో నాయకులైన బ్రాహ్మణేతర
నాయకులు నాయకుల పక్షమున జేరియుండుట ముఖ్యమైన
వాడ ఆంధ్రచుహాసధ సమయమున రాజీపడి పర్యవేక్షక ప్రత్యేక
ప్రాతినిధ్య నూత్రమును అంగీకరింపజేసి తమ పనితరులకు భిన్న
ముగా వెంటనే ఆంగ్లో ఇండియన్ పక్షమువారగు నాయకు
పక్షముతో గలిసి పోయిరి. ఇప్పుడు మదరాసు రాజధానిలో
మిలియన్లు నాయకుల పక్షవాదులు తమకు మొగము జెల్ల
కనో లేక తామింకను ఆంగ్లో ఇండియన్ల పక్షమున
నుండదలచియో దివాన్ బహదర్ కేశవపిల్లగారి కడకు జని
మిరు కాంగ్రెసు పక్షములోని వారు గనుక మదరాసు రాష్ట్రీ
యసభను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభను ప్రోత్సహింపరని ఎల్లెక్కో
కమిటీవారు ఇండియాకు వచ్చులోపల ఈ రెండుసభలచేతను
ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమున కనుబాలుగ తీర్మానముల జేయింప
వలసినదని ప్రార్థించినట్లు కర్ణాటక గిరి విమరున్నాము. మన
ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు ఆదర్శములు రెండు (1) ఆంధ్రరాష్ట్రీ
ము (2) స్వరాజ్యము నిండులో మొదటిదాని కిదివరకు దివాన్
బహదర్ కేశవపిల్లగారు వ్యతిరేకులు ప్రత్యేకముగా ఆంధ్రకాం
గ్రెసు కమిటీసహితము ఉండగూడదని దాని నెటులైన పోగొట్టు
వలయునని ప్రయత్నము జేయుచుండిరి. నాయకులపక్షపు ఆంధ్ర
నాయకులను ఆంగ్లో ఇండియన్లు స్వరాజ్యమున కనుమతింపని
యరు. కేశవపిల్లగారు ద్రవిడ నాయకులతో నులభముగ రాజీ
కుదుర్చుకొన గలిగిరిగాని ఈ యుభయపక్షములకును ఆంధ్రసభ
యందు పరిపాలితము. కేశవపిల్ల గారు ఆంధ్రసభలో ప్రత్యేక
ప్రాతినిధ్యతీర్మానమును జెట్టింపుటకు ప్రయత్నము లచటచు
టను జేయుచున్నారు. కనుక వీరే ఈ భారమును
భూమిండురని తలంచెదను. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు ప్రతి
నిధిగావచ్చెదరా? వచ్చునెడల ఆసంతృప్తి చిత్తూరుమండలసంఘ
ములను ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీకి ఆచుబంధముగా జేర్పింకు
రా? గత కడప ఆంధ్రసభలో ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యతీర్మానము
జేయవచ్చును మనము దానికి వ్యతిరేకులము కామని లోక
మెఱుంగును. ఈ మనస్థితిభావము అక్రమముగా నుపయోగించు
కొనక కాంగ్రెసు పక్ష నాయకులగు త్రిపురనేని రామస్వామి
చాదరి యెడల కనకదుర్గయ్య, చీమకుర్తి బసవయ్యపానకా
పట్టాభిరామరెడ్డి మున్నగువారు పిల్లగారితో రాజీకుదిర్చి
చిత్తూరు ఆసంతృప్తిములను కాంగ్రెసుకమిటీలో జేర్పించుదరని
నమ్ముచున్నాము. తమకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయోద్యమమునందు సహి
తము తక్కువ అభిమానము లేదని కార్యరూపముగ చూపింప
గోరుచున్నాము. పిల్లగారు సామాన్యముగ ప్రజాపక్షమువారు
గాని తద్యవ్యతిరేకులు గారు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయమున ఆదేశముగ
గ్రహించినవారే; ఆంధ్రజాతిమున కిదివరకు సేవ జేయుచున్న
వారే. ఈ తరుణమున కేశవపిల్లగారు ఆంధ్రులకు మహాప
కారము జేయగలరు. ఈ సమయమున ఏకగ్రీవముగా ప్రత్యేక
రాష్ట్రీయమున గోరునెడల నది తప్పుక వచ్చునని మాంటెగ్యు
మెయ్యుఫర్డు నివేదికమునలకు దెలియవచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసు
పక్షమువారైనను కాకున్నను దివాన్ బహదర్ రామాయణం
గారును రావుబహదర్ వేంకటరెడ్డి నాయకుగారును రామ
స్వామి చాదరిగారును కనకదుర్గయ్యగారును లక్ష్మీనరసింహము
గార్లతో నేకీభవించినవో పిల్లగారిని నులభమునా వొప్పింప
గలరు. రావుబహదర్ త్యాగరాజు నెట్టిగారును సల్లా గురు
స్వామి నెట్టిగారును ఆంధ్రాభిమానులని మన మెఱుంగుదుము.
వీరందరను యథాశక్తిని తోడ్పడగలరని నమ్ముచున్నాను.

చెన్నపురి } ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.
ఆగష్టు 10. }

మదరాసు అందునదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
ప్రత్యేకపుబ్లింగు (స్పెషలుప్రెయినులు)
ప్రస్తుత ఫోరసంగ్రామము వలన పరిస్థితులు
ప్రతికూలముగ నుండుటచే ప్రయోగింపబడు కొత్తకు
స్పెషలు ప్రెయినులు వేయబడజాలవు గిరువ
ఉత్తరువు వరకు ఇప్పుడు అమలులోనున్న కోచింగు
రైలులో 117 వ పుటయందున్న 61 వ స్వారా
రద్దుచేయడ మైనదని తెలిసికొనవలెను. (1276).

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఫోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపట
ములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాళియుక్తి కలవునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు చూత్రమే సిద్ధముజేసి యుండుటవలన వలయువారు	వెల రు	2-0-0
వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము.		
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" "	0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" "	0-12-0
ఆంధ్రవానపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" "	1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

తామరలైలము	గజ్జికెలైలము	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిహా 6, తంబుకెట్టి పిథి మద్రాసు.

క్రిశ్ణమయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేశ్వరి చక్రసి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వాగత
ముఖ, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
వెల రు 1-8-0. పోస్టేజీవేరు.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పిథి,
మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసన 126
(రిజిస్టరు) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు)
కాబడినది. కాబడినది.
ఇప్పటికాలపు రుచి కనపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాసనగలది.
ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేసల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకఁజిలినచో, మనోగ్యమగు
నువాసన నిన్నులవలించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్నపైజ (అర డ్రాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యరకము పైజ 1-డ్రాం " " 0-12-0
వేరొక పైజ 2 " " " 1-4-0
పెద్దపైజ 4 " లేక 1/2 బెన్సు " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము
సరైల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరుకును. దీనికి
ఆనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగట్టుకు సీసాపైజ
ను, కార్డుపైజను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరున పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో
దిల్ బహారుయొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి
వ్రాసినచో అదాకివృత్తుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.
సోబయేజంటు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మామసీదు పిథి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురసోత్తమాశ్రీ, చైవాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

పార్లమెంటు - భరతవర్షము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుఱ్ఱ చర్చ.

మాంటేగుగారి ప్రకటనము

లండను, ఆగస్టు 8:— పార్లమెంటులో ప్రజాప్రతినిధి సభయందు భరతవర్షము విషయమున చర్చ సందర్భమున సభ్యుల నీ కుట వచ్చిరి. మాంటేగుగారు భరతవర్షమున ప్రత్యేక ప్రశ్నలను అధికారినిగూర్చి ప్రశ్నలుగా వచ్చించిరి. యుద్ధ సందర్భమునందు భరతవర్షము చేసిన సహాయమును గురించి సేనాపతి మనులయందు భారతీయులకు గలవాక్కును గూర్చి వారు నూచించి సభ్యుల తృప్తినిగూర్చి కరతాళధ్వనులను గావించిరి. అంతట మాంటేగుగారు ఒక గంటపాటు రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుఱ్ఱ చర్చి ఈ విధానము ఎట్లు జరుగుచున్నదో పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులచే నియమింపబడు ఒక సంఘమువారిచే అప్పడప్పుడు పార్లమెంటు వారు విచారణచేయుచుండనలె నను విషయమునుగూర్చి గట్టిగా జెప్పిరి. ఈ విషయమును గూర్చి వివరములు అందరి యుద్ధసందర్భము ఆహ్వానించునప్పుడు తామును రాజప్రతినిధి గారును సభ్యులనును గురియుంటి మనియు, ఈ విధానమును బాగుగా యోచించి పరిశీలించుట అవసరమనియు మాంటేగు గారు చెప్పి యుద్ధాంశమున నుండును ఈ పనిని నిలిపియుంచ వలెనని సభవారిని ప్రార్థించిరి. వారు విరమించినప్పుడు సభ్యులు ఆతృప్తినిగూర్చి కరతాళధ్వనుల గావించిరి.

మాంటేగుగారి యువప్రశ్నము.

లండను, ఆగస్టు 8:— మాంటేగుగారు తమ యువప్రశ్న సమయందు భరతవర్షము వాగ్దాన మొసగిన 1000 లక్షల పౌండులలోను 580 లక్షల పౌండులను సహకార్యుల దనియు, ముఖ్యమంత్రి కృత్యములను అనగా విద్యార్హ్య పారిశ్రామిక కాఖల వ్యయములను చాలవఱకు తగ్గించుట వలననే ఈ ధనము సహకారుల సాధ్యమయ్యెననియు జెప్పిరి. భరతవర్షపు యుద్ధ విషయ సాహాయ్యమును గూర్చి చెప్పెను భరతవర్షము విశేషముగా గోధుమలు, తేయాకు, జవపనార, శిల్పి, చెర్మములు, ఖజీరములు మున్నగువానిని విశేషముగా నెగుమతి చేయుచున్నదనియు భరతవర్ష సేనలు యుద్ధారంభకాలమున ప్రాప్తమందు ఆతృప్తిను కార్యములనుగావించెననియు ఇప్పటికిని మెస పోలేమియా పోలెస్టిక్ మూర్ఖులపై కా రంగములందు ఆమె ఘాతకార్యములను చేయుచున్నవనియు రి. కూటు అధిక మైనందున నే ఈ మహా కార్యముల సాధ్యమయ్యెననియు మాత్రమే దళములను సంపూర్ణము చేయుటకు సైనికులు లభించు రనుటను భరతవర్షములో సైనికులు గూర్చుచున్న అధికారు లేమత్రమును సందేహింప లేదనియు జూనునందు లభ్యమైన 15 వేల మందిలో వివిధరాష్ట్రపు జనులను అందుముఖ్యముగా ఇండియన్ పటాలములో తేరియుండని బర్మానాథులు తేరినియు మాంటేగుగారు తెల్పిరి. భారతీయులకు సేనాపతిమనుల నిచ్చుటను గూర్చియు, ఈ విషయమున సేనాసంఘమువారి అధ్యంతరమును గూర్చియు మాంటేగుగారు చెప్పెను ఈ యుద్ధమున పోరుట కంగింపబడిన ఏ జాతివాడైనను స్వబాహుబలము నను, ధైర్యసామర్థ్యముల వలననే సేనయందెట్టి గౌరవాధికారమును బడయుటకు అతనికి అన్ని అవకాశముల నీయవలెననియు, ఆంగ్లేజీయున నధిక సంఖ్యాకుల యామోదబలమున యాదవాదము అంతిమమందగునని తమ యభిప్రాయమనియుజెసిరి. భరతవర్షము 700 మైళ్ల రైలుమార్గమున 200 ఇంజనులను, 6000 బండ్లను వివిధయుద్ధరంగములకు నొసగింది. మెసపొలేమియానుందును పేలస్టీనునందును భరతవర్షమునండి తెప్పింపబడిన యువకరణములలో రైలుమార్గములు విశేషముగ వేయబడినవి. ఈ రైలుమార్గములనై భారతీయోద్ధానకులే పని చేయుచున్నారు. యూరొఫిటిర్, ట్రెగ్రీనునలవై నుంపబడిన చిన్న నావలన్నియు హిందూజేశపు నది నారతే. బ్రాహ్మ బాగ్దానులందు సరకులను చించుకొను యంత్రములన్నియు భారతవర్షమువే. మెసపొలేమియాకు తెప్పింపబడిన వ్యవసాయోపకరణములన్నియు భరతవర్షమువే. వీనితో మెసపొలేమియా సారవంతభూమి వృద్ధిపడుచున్నది.

రాజకీయ సంస్కరణములు

అంతట మాంటేగుగారు రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి చెప్పెను అందు సిద్ధాంతమునబడిన ముఖ్య విధానములు భరత వర్షమున బ్రిటిషుప్రభుత్వమువలన లభ్యమయినవియు, హార్దంజి ప్రభుత్వకాలమున ప్రారంభింపబడి గత ఆగస్టు 20-న తేదీ నాటి ప్రకటనమునకు కారణమైన యుద్ధమును మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వ గారందుకొని నిర్వహించుచున్నారనియు చెప్పిరి. మాంటేగుగారు ఫెంబర్లే గారి నుండి తమపదవిని బడిసిరి. ఈ యుద్ధమును తమచే నారంభింపబడిన ఒక కుట్రయనియు, దీని సేమాత్రము నిష్పఫరదని ఒక రాజప్రతినిధిని ఈ కుట్రలోనికి కాములాగుకొంటి మనియు చెప్పబడునాదము ఆన్యభావప్రతిపాదనమనియు మాంటేగుగారు జెప్పిరి.

న్యాయమని తోచినవిషయము సందర్భమున మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వ గారి కాన్సొత్సాహమును, సభ్యులమును, న్యాయవిచక్షణను, పట్టుదలను, మాంటేగుగారు విశేషముగ ప్రశంసించి ఆన్యభావనిహితము, ఒపికను గొనియాడిరి. ఈ సంస్కరణ విధాననిరాకణమునకు మాంటేగుగారును మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వగారును మూలపురుషులు. వారిరువురును కలసి మెలసి ప్రవర్తించి పక్షపాతియు, కడ మీ యు కుం డి రి. అంతట మాంటేగుగారు గత వత్సరపు ఆగస్టు 20-న తేదీ ప్రకటనమును చదివి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి రాజధానమునకు బూతు కొనరనియు, అది ఇంచుమించుగ ఒక సంతకరకాలము ఏమాత్రమును ఎగురుబాటులేక నిలిచెననియు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధిసభవారి, తమ కిష్టమైనవో మంచివిధానముల నేర్పజుటకుగాను ప్రకటితసంస్కరణవిధానముల కాగితములను చింపివేయగలిగెనను, విశ్వాప్రదోహము గావించవలెంద గత ఆగస్టు 20-న తేదీ ప్రకటనమునండి తొలగజాల రనియు ఖండితముగా జెప్పిరి. ఈ ప్రకటనమున నాలుగుముఖాలనుకు తేరి నగాని ఈ రిపోర్టును చర్చింపజాలరని మాంటేగుగారు చెప్పి పక్షముల అతివాదులకును జెప్పిరి. ఆ ప్రకటనము తిప్పిరి సరియైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున ఇతర భాగములలో ప్రతి దాని కిని స్వతంత్ర పాలనము పనికి వచ్చుననిగాని, భరతవర్షమునకు బనికరాదని గాని మనము చెప్పజాలము. భరతవర్షమున బాధ్యతాత్మక పరిపాలనమును ఈయనన్నవో మొట్టమొదట అతివకాలముగ ఎన్నికపాస్కరింపబడినవో ప్రజలకు వోటునిచ్చుచు విధానము నీయవలసియుండుననియు, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులకు బాధ్యతగలిగిన వాస్తవముగా కార్యాధికారముల నీయవలసియుండుననియు వారు జెప్పిరి. మాంటేగుగారు సంస్కరణ సిద్ధాంతములనుగూర్చి చెప్పెను హిందూజేశాంగమంత్రి తీర్థమును పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధి సభాధికపత్రమున జేర్చుట కలన భారతమంత్రిమని యగు భరతవర్ష వ్యవహార నిర్వహణమును పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధి సభతో సంబంధము గలిగియుండున ప్రేర్మలుపరచుచు ననియు అందుకొంత అల్పర్పాటు చేయబడినదియు, పార్లమెంటువారి పక్షమున హిందూజేశాంగమంత్రి కార్యభావమును నిర్వహించుచుండునగాన ఇట్టి సంబంధముండట అవసరమనియు మాంటేగుగారు తెల్పిరి. భారతమంత్రి తీర్థముసందర్భమునను ఈ తీర్థము నిచ్చుకొనుభాగము భరతవర్షమున పన్నుచువారి మొదవేయకొక న్యాయమును గూర్చి వారు చెప్పటలేదు. ఈ రిపోర్టు అంగికరింపబడినవో భారతవర్ష విషయచర్చలకు వాస్తవత్వము విశేషమగును. భరతవర్ష వ్యవహారములను గూర్చి విచారించుచుండుటకు పార్లమెంటు సంఘము మొకదానిని నియమించు విధానమును పార్లమెంటువారి రంగీకరింపవలె ననియు, పార్లమెంటువారి నిర్ణీతకాలోత్సాహములను భరతవర్షమునకు బాధకరముగ నుండుననియు, పార్లమెంటువారును భరతవర్ష విషయమున తమబాధ్యతలయెడ విశేషశ్రద్ధ కలిగి యుండురనియు మాంటేగుగారు ప్రార్థించిరి. ఇందువలన భరతవర్షమును గూడ కేటల బలముగొనిక దెచ్చుట యగుననువాదము అసందర్భమేయనియు, వివిధకేటల ప్రతినిధులుగలపార్లమెంటుసంఘమును నియమించుటవలననే ఇంక దీనికింట్లను బాగుగా భరతవర్షమును కేటల బలమునండి తొలగింపవచ్చు ననియు వారు వాదించిరి. భరతవర్షమునందు బాధ్యతాయంతి పరిపాలన మభివృద్ధి నొందుచుండగా అంగ్ల ప్రభుత్వమువారి అధికారభావమును తీసివేయుచుండవలెను. అందువలన నేమైన గలుగునని భయపడవలసిన యవసరము లేదు. ఆంగ్లేజీకారమును క్రమక్రమముగ తీసివేసి స్వతంత్ర ప్రజల అధికారమునే నిలుచునట్లు చేయుటవలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నిర్మింపబడినది. అందువలన బ్రిటిషు సంబంధము బలపడినదిగాని తీసివేయలేక. ఆంగ్లాధికారము సేమాత్రమును తొలగించవలెనో నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధివారి కా సంఘమును నియమించి, విచారించవలెయవలెను.

పరిపాలనమునుగూర్చి మాంటేగుగారు చెప్పెను ఇంచు నూచింపబడిన లాభ మేమన ఇప్పటికంటే కానననభలయందు ప్రజాప్రతినిధ్యమును వృద్ధియగుననియు, ధీన్తి సింలాలయందు ప్రజాప్రతినిధుల విమర్శనమునకు నమ్యక మొసగుబడుననియు చెప్పిరి. పార్లమెంటునందలి ప్రజాప్రతినిధి వర్గమువారు భరతవర్ష కానననభలలపై తమయధికారమును తొలగించగనే సాధారణ కానననిర్మాణ సభలనుగ భరతవర్ష కానననభలను చేయవచ్చును. సామ్రాజ్యాధికారాలనుండి నిర్వహణాధికారము. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కిచ్చుట జరిగినవో సామ్రాజ్యాధికారాలకుండు అధికారమంతయు బ్రిటిషు ఇండియాకు సంబంధించిన కచ్చము కాఖ జేరక్షణవిషయము, విశేషవ్యవహారములే యుండును. రెండవసభా (నెకండుచేంబరు) బీజము సఫలమైనవో కాలక్రమము

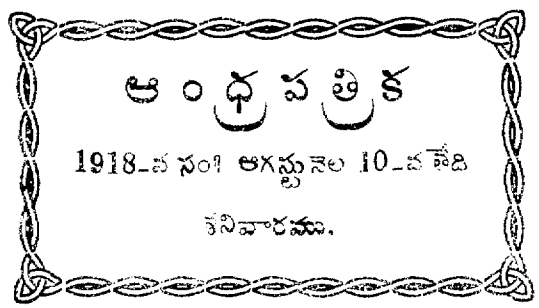
న ఇప్పుడు ప్రత్యేకింపబడి ప్రభుత్వవిషయమున సంబంధము లేని స్వతంత్ర సంస్థానాధికారులు పరిపాలనమున భాగము గోరుచు ఆసభయందు చేరగలుగుదురు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును గూర్చి చెప్పెను కాఖలను ప్రజాప్రతినిధులకు వదలు విధానము కడు శ్రేయకరముగాను నని మాంటేగుగారు చెప్పిరి. ఈ విధానమెట్లు జరుగుచున్నదో విచారించుటకు నిర్ణీతకాలపరిమితముగా పార్లమెంటుసంఘమును నియమింపవలెనను విషయమును వారు మొట్టమొదటి మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వగారును తామును ఈ విషయమున కట్టువస్తాము అయ్యుమని చెప్పిరి. నిర్ణీతకాలములందుమాత్రమి పరిమితము జరుగునట్లు ఎన్నికయిటచే రాజ్యాంగసంస్కరణముల నిర్వహణము మెల్లగా జరుగుచుండును. అధికారిక విషయము, బాధితయులను యూగభీయులను కరుణిత కచ్చములను పార్లమెంటునకు ఈ నిర్ణీతకాలమున జెప్పవలెననియు చెప్పిరి. ఈ రాజ్యాంగ సంస్కరణపు రిపోర్టు పూర్తిచేయబడి సభయెదుట బెట్టబడలేదు. దాని సమయము మార్చుకుండ పార్లమెంటు కాననముగ నేర్పాటుచేయునలెనని కోరుట లేదు. దానిని బాగుగా యోచించి పరిశీలించవలెను.

అంతట మాంటేగుగారు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి చెప్పెను ఈ విషయమును గూర్చి రిపోర్టునందు జెప్పబడిన దానినుండి ఏమాత్రమును ఉపసంహరించుకొనుట లేదనిచెప్పిరి. సమానసాక్షాత్తముల నిర్ణయము గల ఏకపరిఘము నేర్పజుట జాతిజైవ వ్యయమును తొలగించ గోరవో భారతీయులను వివిధ ఎన్నికస్థానములకు బంపవలెను. ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యమును విశేషముగా స్థాపించినవో భారతీయులను పాలించుటకొకట ధేవోహాయము నుండులందును న్నా మనువాదమునకకముండును. భరతవర్షమునందన్ని సంఘముల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనువారి నేర్పజుటయందే ఈ సంస్కరణ విధానపు జయముకలదు. ఈ విధానమును సంపూర్ణముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తక్షణము రెండుసంఘములను స్థాపించుటకు అంగీకారమును దులిపిరి. ఎన్నుకొనబడునగుగూర్చిన సమస్యను ప్రజాసంక్రమిత ప్రభుత్వాధీనకాఖలను యోచించి, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారి కార్య మేమియో రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కార్యమేమియో నిర్ణయించి రిపోర్టును సమర్పించుటకు ప్రభుత్వమువారు కోరుండుండి. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునగా సర్వసంఘములకును ప్రాతినిధ్యము నొసగుటకుని ఇనుకొనవారు ఆపమగ్య భరతవర్షమున కుపిటివారిచే విచారంపదగినదని వానింప అంగీకరిగియుండురు. అదియే మూలమార్గమని నిజపుచేసినవోచింతించెదను. క్రమపువోడించవలెనని అతనిని వారి నెలువలెనుగాని ఇట్లు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నడిగికాదు.

మాతనవిధానమున పరిపాలనా నిర్వహణమునుగూర్చి విమర్శలనుగోరుచు భారతమంత్రియును, కార్యనిర్వాహకవర్గమును తమ బాధ్యతలను నిర్వహింపవలె గలిగియుండవలెనని మాంటేగుగారు నూచించిరి. భారతీయులలో నేభాగమునకైనను లోపములను ఆన్యయింపజేయుటను మాంటేగుగారు తీసివేసిరి. వారు భారతీయులదేశభక్తిని ప్రశంసించి అది క్రమముగా జాతీయభక్తియగుచున్నదని చెప్పిరి.

తక్షణమే బాధ్యతాయంతిపరిపాలనమును ఈయవలెనను వారి వాదమునుగూర్చి మాంటేగుగారు చెప్పెను రిపోర్టునందలి నిర్బంధములు అపమగ్యము నలనను భయమువలనను గాదనియు, వాస్తవస్థితులకలనను కాలమునబట్టి యేర్పాటుచేయవలసియుండెననియు చెప్పిరి. భరతవర్షమున గలిగి యుండుటయందును గర్వముగల పార్లమెంటువారును లేని యున్నికదారులకు భరతవర్ష వ్యవహార నిర్వహణమును వదలిపెట్టెదరని అందుట నిరపయోగము. అజ్ఞానత్వము వర్ణవిభేదములు సమఘాంతరైవమ్యమునున్ను ప్రజాప్రభుత్వవిధానధోరణులు తననియ్యన నడింపజాలరు. ఉచితసంస్థాపన లేర్పరుపబడినవో ఇవియు సమసిపోవునని వాస్తవముగ భారతీ క్రేయోధిలామల యభిప్రాయము. వానివలననే భరతవర్షమున నిర్బంధములకు గలకారణములు తొలగిపోవును. అప్పుడు అవి తొలగిపోవలయునని పార్లమెంటువారిని కోరుటకును భరతవర్షమునకు వాక్కు ఉండును. తేపురావలసినస్థితులు నేడేరాతేదని ఈ సంస్కరణమునననుప్రోసివేయుట కవ్వరికిని వాక్కులేదు. తమ్ము మార్గముననుంచి పార్లమెంటు ఎదుటికి నిర్ణీతకాలమున తమకు ప్రవేశమునిచ్చుటకు భరతవర్షము కోరుటకును వాక్కుగలదు. ఇదిగాక యింకేమార్గమును లేదు.

ఏమృట మాంటేగుగారు దుర్భరస్థితులను భయోత్సాహములను గలిగించ ఆందోళనము జరుగకచ్చుననియు, అందువలన స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రమాదము గలుగుననియు, అభివృద్ధి నిలిచిపోవును, తిరోగమనము జరుగుననియు, దుష్కిలులు గలుగుననియు వాచ్చుచిరి. (నవేషము)

సంస్కరణములు: పార్లమెంటునభ

పార్లమెంటునభలో గడచిన మంగళవారము 6వ తేదీని హిందూదేశ విషయక చర్చ జరిగినది. ఇదివర కిట్టి సమయమున సభ్యులలో ననేకులు సభవదలి పోవుటాచారమై యున్నను, నేటి సమావేశమునకు మాత్రము అనేకులు విచ్చేయుటయు, వారు మనదేశ విషయముల నెక్కుడు శ్రద్ధతో చర్చించుటయు నాశ్చర్యజనకముగ నున్నది. సంస్కరణ ప్రకటనమును, ఘోరసంగ్రామమును, భారతదేశముపై శత్రువులు దాడివెడలుదురను భయమును ఇందులకు గారణములు కానోవు. భారతదేశమున స్వపరిపాలనాభివృద్ధి గావించుటవసరమని చర్చయిం దెల్లరు నేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. ఆగష్టు 20 తేదీని గావించబడిన ప్రకటనమున కనుగుణ్యముగ హిందూదేశమునకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వప్రధానమత్యవ సరమనియు, “ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నితర ప్రదేశములలో న్యాయమని తలంపబడు నీ హక్కును భారతదేశమున కొనంగతిరస్కరింప వీలులే”దనియు మాంటాగ్యూ గారు పలికి యుండిరి.

తామును, పెమ్ముపర్దుప్రభువును సంసిద్ధపరచిన విధానము నామోదించవలసినదని మాంటాగ్యూగారు పార్లమెంటునభలో నుడివియుండిరి. ఇక నొక సంస్కరణ ప్రణాళిక దయారుచేయుట కిక నొక సంఘము నేర్పరుపవలె నను సూచనలు గానవచ్చుచున్న వనియు, కాని యిట్లు చేయుట దుస్సాధ్యమనియు వీరు పలికిరి. “మన మిట్లు వర్తించిన యెడల ఈ సూచనల విషయమున మనము నిర్మలమానసములతో వర్తించుట లేదని భారతీయులు దురభిప్రాయ పడుదురని” వీరు వాదించిరి. ఈ నివేదికము శాసనరూపము చాల్చుటకు పూర్వము దీనిని సరిగ పరీక్షించుటవసరమని వీరు అభిప్రాయపడుట సందర్భముగ నున్నది. కామన్సుభయందును ప్రభువులసభయందునుకూడ ఈ పథకము నెడల నెల్లరకు సానుభూతి గలిగియున్నట్లు రైటరు తంతివార్త ను బట్టి వ్యక్తమగుచున్నది. ఈపథకము త్వరలో శాసనరూపము చాల్పవలెనని రీసుగారు వాక్రుచ్చిరి; కాటను గారు, సంపూర్ణముగ దీని నామోదించిరి; వెజ్టివుడ్లగారు దీనియెడల తమ సానుభూతిని వెల్లడించిరి. కార్మికేలు, క్రామభువులు సంస్కరణములు తృప్తికరముగ నున్నవని, అభిప్రాయము నిచ్చిరి; లామింగ్సు ప్రభువుకూడ వీని కనుకూలముగ నున్నట్లే చెప్పవగును.

1. హిందూదేశముపై పార్లమెంటు సభ యొక్కయు, భారతరాజ్యాంగ మంత్రీయొక్కయు అధికారము తగ్గుటయు, 2. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అధికారము వృద్ధి జెంది, వీనిపై భారత ప్రభుత్వమువారి అధికారము తగ్గుటయు, 3. రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్య శాసన సభలకు రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము లుత్తరవాదులై యుండుటయు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ ప్రధానమత్యులు లని మే మిదివరకు జేర్కొని యుంటిమి. మాంటాగ్యూ-పెమ్ముపర్దు పథక

మీలక్షణ విరాహిత మగుటచే భారతీయుల క సంత్వప్తికరముగ నున్నదని చెలిపి యుంటిమి. మాంటాగ్యూగారు కూడ తమ నివేదికమున భారతప్రభుత్వముపై పార్లమెంటు సభాధికారమును తగ్గింపవలెనని సూచించి యున్నను, పార్లమెంటరీ కమిటీల నేర్పరచి మన దేశవిషయముల నిర్ణయించవలెనని అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఈ అభిప్రాయమునే యిప్పుడు పార్లమెంటునభలో నొసంగిన తరు గంభీరప న్యాసమున కూడ వ్యక్తీకరించి యుండిరి. ఇందు మూలమున పార్లమెంటువారికి హిందూదేశ విషయములలో నెక్కుడు తృప్తికరముగ ధర్మనిర్వహణము గావించ ననువగు నని వీరు వాకొనియుండిరి. కాని కాలక్రమమున, బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము హిందూదేశమున వ్యాప్తమైన కొలది, ఈ అధికారమును తగ్గింపవలెనని వీరు సలహా నిచ్చిరి. ఈ అనిర్ణయ మెవరు చేయుదురో, అట్టి సమయ మెప్పుడు చేకూరునో గ్రహించు తెల్లరకును దుస్తరము. ఎంతవర కీ పార్లమెంటు అధికారమును తగ్గింపవలెనను విషయ నిర్ణయమున కొక సంఘ మేర్పరుపబడునట. మరియు, ఈ సంస్కరణ విధాన మెట్లు కార్యాచరణ యోగ్యముగ నున్నదో విచారించుటకు నియమిత కాలమున కొక సంఘము నిర్మింపవలెననియు, ఇందుమూలమున భారతీయులు తమ యిక్కట్టులను పార్లమెంటువారికి క్రత్యక్షముగ నెరిగింప ననువగుననియు వాదించుచున్నారు. కాని యిట్టి పరిశీలనమువలన భారత దేశముపై పార్లమెంటు అధికారము మరింత దృఢతరమగుట తప్ప ప్రజలకు వాస్తవలాభము లభింపజాల దని అనుమానము కలుగుచున్నది. భారత రాజ్యాంగ మంత్రీ జీతమును ఆంగ్లప్రభుత్వమువారే భరింపవలయునని మాంటాగ్యూగారు సభలో నుడివి యుండిరి. కాని కాంగ్రెసు సభ అనేకవత్సరముల నుండి భారతసచివుని సభను తొలగింపవలెనని తదేక నిష్ఠతో నాందోళనము గావించుచున్నను, మాంటాగ్యూగారి విషయమును పెడచెవినిజెల్పుట భావ్యముగా లేదు. ఈ చర్చయందు రామేమాణ్డానాబ్దుగారు మాత్ర మీ సభను తొలగింపవలసినదని పలికియుండిరి.

ఇక భారతప్రభుత్వవిషయమై యోచింతము. శాసనసభ లిప్పటికంటె నెక్కుడు ప్రాతినిధ్యము గలిగియున్నవనియు, కామన్సు తమ శాసన నిర్మాణాధికారమును వదలుకొన సంసిద్ధులైనయెడల, ఈ అధికారము వాని వశంగతముగా వింపబడుననియు మాంటాగ్యూగారు పలికి యుండిరి. ఈ వాక్యములు సత్యములే! కాని, పార్లమెంటు సభ యీ అధికారము వదలుకొను తెప్పడో నిశ్చయించబడ లేదు. ఇంతేగాక, రెండవ సభానిర్మాణమువలన మన ప్రజాప్రతినిధుల హస్తగతమైన అధికారము నామమాత్రమైపోవును. కాలక్రమమున సామ్రాజ్యవిషయ నిర్వహణమునకు రెండవసభ అత్యవసర మని మాంటాగ్యూగారు చెలిపిరి. కాని ప్రజలకు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము ప్రసాదితమైనప్పుడు, అధికారవర్గబాహుళ్యము గల యీ రెండవసభను అధికారసంయుతము చేయుటయం దిద్ద మేమియో మే మూహింపజాలకున్నాము. ఈ సభ ప్రజాస్వామికమునకు నిరోధముగ నున్నదను విషయము నెల్లరును ఆంగీకరింపక తప్పదు. రాష్ట్రీయ విషయములలో కూడ నిట్టిరోపములే గానవచ్చుచున్నవి. ఈ విధముగ నిట్టి విధానము మే మీ వ్యాసమున జూపినటుల బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ లక్షణములు లేకున్నను,

మాంటాగ్యూగారు దీనికి ఆంగ్ల ప్రజామోదమును బడయజూచుట అన్యాయము. వీరు తమ యువ న్యాసంతమున “స్వాతంత్ర్యశోభితమును స్వపరిపాలనాసంయుతమును, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సమన్వితమును సామ్రాజ్యస్థమును అగు భారతదేశ నిర్మాణమునకు ప్రారంభింపవలయును” నుడివిన యుదారభావము వీ సూతన పథకమున కార్యరూపము చాల్చుక పోవుట విచారనాయకము.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకు మాంటాగ్యూగారి భావము లంత అనుకూలముగ నున్నట్లు తోచుటలేదు. ఈ విషయమున నివేదికమునందు గావించబడిన సూచనల కెంతమాత్రమును భిన్నముగ వర్తించు నభిప్రాయము వీరికి లేదు. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగిన యెడల భేదోపాయమున తమ్ము పాలించుచుంటి మను దురభిప్రాయము భారతీయులలో పరివ్యాప్తమగునని మాంటాగ్యూగారు భయమందుచున్నారు. వర్ణవివక్షత స శించుటకు ఏక నియోజకవర్గములుండుటయే కరమావధ చును భావమును వీరు వెల్లడించిరి. అయినను ఈ విషయ మొక సంఘముచే నిర్ణయింపబడుటకు నిశ్చితమైనది.

తమవిధానమునలోపములున్నవని మాంటాగ్యూగారు కూడ గ్రహించుట సంభావ్యము. ఈ విధానమున ప్రారంభమునుండి అంతమువరకు భారతీయుల యెడలగల అవిశ్వాసము స్పష్టమగుచున్నదని మన మనేకసారు లభిప్రాయముల వెలిబుచ్చితిమి. ఇంకను కురిసితులును, కాలమును కరిపకము కాకపోవుటయే యిందులకు గారణము కాని, భారతీయుల యెడల నవిశ్వాసము మిందులకు హేతువు కాదని మాంటాగ్యూ గారు పలికిరి. కాని, ప్రజాస్వామ్యాభిప్రాయములు ప్రకటించున నెల్ల వ్యాపించు నిక్కాలమున, నిరంకుశాధికారములు నిర్మూలమగు నీ యవసరమున కూడ భారతదేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము గాకపోయినను, అందులకు ప్రథమాంతరముగి కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల నైన నొసంగకపోవుట అసందర్భము. ప్రజాసామాన్యము విద్యావిహీను లగుటయు, దేశమున జాతి మతక్షేత్ర లుండుటయు ప్రజాస్వామ్యాభివృద్ధికి నిరోధముల గల్పింపజాలవనియు, ఈ లోపములు స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణమువలన తొలగిపోవుననియు మాంటాగ్యూగారు నుడివి యుండియు, పరిశ్చితు లసందర్భముగ నున్నవని తెలుపుట స్వవచనవ్యాఘాతముగ నుండకపోదు. కాని, భారతదేశమున తగిన నియోజకవర్గములు లేవని వారు భయమందుచున్నారు. మోర్లీ ప్రభువుగారిని బాధించిన భయమే వీరిని బాధించుచున్నది. కాని ఆంగ్లదేశము 1832 సంవత్సరమున ప్రథమ సంస్కరణశాసనముపాదించబడి నప్పటికంటె ప్రస్తుతహిందూదేశ మెక్కుడు హింసాభీతి యందు లేదని వీరు గుర్తించవలసి యున్నది. ప్రజలలో రాజకీయజ్ఞానము వ్యాపించియున్నది. వారు తమ నియుక్త స్వాతంత్ర్యమును నిర్వహింప శక్తిగలిగియుండిరి. మరి, స్వపరిపాలనము నొసంగినగాని, యీ విషయమున వీరికిగల శక్తి సామర్థ్యములు ప్రస్ఫుటము కాజాలవు. ఈ విషయములనెల్ల ప్రభుత్వమువారు తిలకించి, తదనుగుణముగ వర్తించుట శ్రేయస్కరము.

అభివృద్ధి జెందుచున్న జాతియొక్క న్యాయ సమ్మతాశయములను సంత్వప్తిపరుపక పోవుట వలన ఆందోళన మెక్కుడై, స్వాతంత్ర్య మపాయము నొంది, దేశము విప్లవమిచ్చు మగునని మాంటాగ్యూగారు మన ప్రతికూలురతో బలు

ఆవనరాంధ్రరాష్ట్రీయసభ

ఆగస్టు 17, 18 తేదీలయందు

మంజుగూ-షమ్మభర్త సంస్కరణములను

విమర్శించుటకై గుంటూరునందు సమావేశమగును.

ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు విచ్చేసి

సభను జయప్రదముగ జరుప ప్రార్థితులు.

కుట వారి దేశస్థితిగతుల బాగుగ గ్రహించి నట్లు తేలుతెల్లు మగుచున్నది.

ఈ పై విషయముల గాంచినయెడల, మాంటూగూ షభకమునే శాసనరూపము దాల్చునట్లు చేయుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియగలదు. స్వయంత్త పరాయత్త శాఖా నిర్ణయమునకును, సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయవిషయ నిర్ణయమునకును వేర్వేర రెండు సంఘములను తీర్మానమే ఏర్పరచుటకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించిరి. కావున ఈ విధానమున స్వచ్ఛువు మార్పులు మాత్రమే జరుగును గాని, ప్రధానసూత్రములు యథాప్రకారమే యుండునని యూహించుట కవకాశము కలదు. ఈ సందర్భతరుణమున మన కర్తవ్యమేమి? మనము కాంగ్రెసు లీగు షభకమును వాంఛించుచున్నాము. దేశజ లెల్లరును దీనినే కోరుచున్నారు. కాని మాంటూగూగారు తమ షభకమును ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగ, స్వయం నిర్ణయసూత్ర ప్రతికూలముగ సంస్థిపరచిరి. దీని నాంగ్లేయు లెల్లరు సంగీకరించిరి. ఇక మన స్వయంసహాయము మీదనే మన భావిస్థితి ఆధారపడియున్నది. ప్రజలు దృఢ నిశ్చయమానమై యున్నారు. నాయకులలో కొందరు వెనుకంజపేసి యున్నారు. ఈ సమయమున నాయకులు ప్రజాభిప్రాయనుగుణ్యముగ దేశక్షేమమే పరమావధిగ నై కొని వర్తించినయెడల దేశభావముల సఫలములగుట నిస్సందేహము. ఈ తరుణమును గోల్పోయి పిమ్మట విచారించిన లాభము లేదు.

అవసర కాంగ్రెసుసభ.

ఈ అవసర కాంగ్రెసుసభకు మానాను ఇమాము గారు అభ్యర్థకుడుగ నెన్నుకొనబడినది కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘకార్యదర్శి దేశవియుండెను. దేశమంతయు నిందులకు సంపూర్ణాంగీకారము నొసంగుటకు సందియములేదు.

అస్సాములో స్త్రీ విద్య

ఇరువురు అస్సాము నారీచుంబలు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున, సంస్కృత భాష యందు బి. ఏ. అస్సామీ పరీక్షలో కృతార్థులైరి తెలియచున్నది. అస్సాము స్త్రీలు పట్టపరీక్షల గడించుట కిదియే ప్రథమము. అస్సాములో స్త్రీ విద్యాపాఠశాల లింతవరకు స్థాపితము కాకపోవుటచే, స్త్రీలు కలకత్తాకు పోయి పరీక్షలు పాలు కావలసివచ్చుచున్నవి. ఈ విషయమును అస్సాము ప్రభుత్వము వారును ప్రజలును గుర్తించి, స్త్రీపాఠశాలల స్థాపించి ప్రజాభివృద్ధికి తోడ్పడెదగు గాక!

ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘము

చెన్నైలో దొరతనమువారు ఆంధ్రమహా సభాస్థాయి సంఘమున కొక యుత్తరమును వ్రాసిరి. అందులో మాంటూగూ షభకము ప్రభువుగార్లచే వ్రాయబడిన నివేదికమునందలి 212 మొదలు 295 వరకును వ్యాసములలో సంస్కరణలగుర్చి సంఘము వారి యభిప్రాయమును తెలుప గోరుచున్నామని యును అట్టి యభిప్రాయము

సాధ్యమయినంతవరకు ఆ పేరాలలోని వివిధ విషయములను వరుసకీ మముగ ననుసరించియుండిన మకరముగ నుండవలెనని, నెప్టెంబరు 1 తేదీ లోపల ఈ అభిప్రాయము తమకు అంద చేయవలయు ననియును తెలియజేసివారు. కాన అందుకును నూతనముగ కొందరు సభ్యులకు సంఘములో చేర్చుకొనుటకును స్థాయిసంఘమువారి సభ సమావేశమగుట యావశ్యకము కాబట్టి ఆగస్టు 18 తేదీ యాదయము 8 గంటలకు గుంటూరులో ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాసంఘముననే స్థాయిసంఘమువారి సభ జరుపబడును.

ప్రామాణరాజ్యము.

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించబడిన యెడల బ్రాహ్మణరాజ్యము వ్యాపించి, ప్రజల కనేకకష్టముల గల్గించునని మన ప్రతికర్తులు వాదించుచుండుటాచారమైనది. ప్రజాస్వామ్యము వ్యాప్తమైందని నది ప్రజారాజ్యమగును గాని, బ్రాహ్మణరాజ్య మెట్లగునో యీ ధీమంతులకు దక్కలేదు. ఇతరులకు దుర్మహ్యము. సర్ జానరీనుగారు పార్లమెంటులో నుభవించుచు “భారతదేశమున ప్రజాస్వామ్యము స్థాపనకు అల్పసంఖ్యకులగు బ్రాహ్మణుల పాలనమునకు మార్గదర్శక మగు నెడల, అవిషయమై మన మంతగా విచారించ బనిలేదు. భారతప్రజలకు బ్రాహ్మణులే సహజనాయకులు” అని నడిచియున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, స్వరాజ్యము లభించునెడల పరిపాలనము తమవశము గావించుకొనుట దుర్లభము; వారు స్వీయదేశీయులకే హిందూకలకలములు రనుట దుర్మహ్యము. రీసుగారి వాక్యములయందలి యాభావము మన ప్రతికర్తులకు గుణపాఠముగ నుండును గాక!

మితవాదుల కాంగ్రెసు

మాంటూగూ షమ్మభర్త షభకము ప్రకటితమై నప్పటినుండియు మననాయకులగా ననేకులు వెనుకంజపేయుట సంతాపకరము. బాబు సురేంద్రనాథ టెగ్జీ గారు వంగదేశమునను, సర్ దిన్నా వాచాగారు బొంబాయి రాష్ట్రమునను మితవాద నాయకు నామధారలై ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగ వర్తించుచుండిరి. ఇప్పుడు వారివర్తనములన దేశక్షేమమునకు భంగము కలుగ గలదని భయము వొడచుచున్నది. మితవాదులు అవసర జాతీయ మహాసభకు రాజాలమని యిదివరకే తెలిసింపబడినది. ప్రస్తుతము వాచాగారి టెగ్జీగారులను కార్యరూపము దాల్చునట్లు చేయ జూచుచున్నారని విషయము దేశక్షేమమును గోరువారలకు విచారము గల్గించక మానదు. వీరు మితవాద పక్షపు కాంగ్రెసు నొకదానిని సమావేశ పరచెదమని ప్రకటించిరి. రాబోవు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభలో రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు ప్రతికూలభావ ముండునని దోచుట చేతను, ఇండ్లో బ్రటిషు సంఘమువారు మనయెడల బద్ధవైరముతో వర్తించుచుండుట చేతను మాంటూగూ షభాభిక సంగీకరించుట దేశక్షేమకర మనియు ఇందు కొక మితవాదపక్షపు కాంగ్రెసు జరుపబడుట వసరమనియు (వీరు నడుపున్నారు. కాని యీ విషయమున నేకమైన దేశాభిప్రాయమును వ్యక్తికరించుట సమంజసముగాని యొక పక్షము వారి యుద్దేశ్యములను వెల్లడించుట వసరమనియు, అసంగతము. వీరికిసంస్కరణముల యెడల గల అభిప్రాయముల నెవరును ప్రశ్నింపజాలరు. కాని వీరు కాంగ్రెసు సభకు విచ్చేసితమ అభిప్రాయములను వెల్లడించి సభాద్దేశ్యమును మరల్చుచున్నట్లుంపకలే గాని, కాంగ్రెసు నీవిధముగ విభజింపబడుట దేశభక్తికానెదదు. ముప్పదినెలలనుండి దేశసేవ కేయుచున్న కాంగ్రెసును విడచాడుట అన్యాయము. వీరిదివరకు లక్షి

వద్ద నుండియు కాంగ్రెసు లీగు విధానము నభిలషించుచు, యీ సమయమున దానిని విడనాడ సాహసించుటెంత సమంజసమో యూహింపనేర తున్నారము. కాని, ప్రజాభిప్రాయము ప్రాబల్యముగాంచిన కాలమున నిట్టి పాక్షికవిభజనముల వలన నెట్టి నష్టమును నేకమునకు గలుగజోదు. వాచాగారి సభకు ప్రజాప్రతినిధ్యనామ మన్వర్థము కాజాలదు. కాని, దేశము విమమస్థితియందున్న యీ యుగసరమున గూడ నిట్టి విభేదములు గల్గింపజూయట నాయకలక్షణము గాదు. ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ నాయకులు వర్తించి దేశోద్ధారణమునకై కృషిపలికెదగు గాక!

వృత్తాంతములు

రెండవ యుద్ధరజము:— ఇంతవరకు 26 కోట్ల రూపాయలు చేరినవి.

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు:— హెన్రీ ఇమాము గారిని సభాధ్యక్షునిగా నియోజించుటకు స్థాయిసంఘమువా రేకగ్రీణముగా తీర్మానించినది కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

లాహోరులో విషజ్వరము:— లాహోరులో విషజ్వర మిపుడు వ్యాపించినది. తెలిగ్రావుచిఫీసులో 1/8 మంది జ్వరమువలన బాధపడుచుండుటచే పరిజనినట యిట్లుందిగా నున్నది.

యుద్ధరజము రైలుబండి:— ఈ నెల 8 వ తేదీని రైలుబండి రంగూను నుండి ప్రోమోకు బయలుదేరినది. 4 రోజులు ప్రయాణము. ఇనేనియలో మొదట నాగినది. అచట రు 31280 లు లభించినవి.

అసఫాలీగారి కేసు:— ఈ కేసును మార్చులసినదని ఇండియా దొరతనమువారికి దరఖాస్తు పెట్టబడ్డెను. అందు నుగూర్చి పంజాబు ఫిఫ్తుకోర్టువారికి దరఖాస్తు పంపుకొనవలెనని ఇండియా దొరతనమువారు వ్రాసిరి.

సయ్యదుమహమ్మదుగారిని విడుదలచేయుట:— మహమ్మదు గారు ముఘల్రావుల వాస్తవ్యులు. వారిని దేశరక్షక శాసనముక్రింద కిక్కి సంవత్సరములు నిర్బంధముననుంచి విడుదలచేసిరి. అతడు సాంకేతిక విద్యాపాఠీ పరీక్షకు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు వెళ్లి 1915 లో మరల నీ దేశమునకు రాగా నేపకోట్టుని హజరీబాగు చెరసాబలో నుండిరి.

మైసూరులో నిమ్మ జాతుల ప్రాతినిధ్యము:— సంస్థానమునందలి యువోగ్గులలోను ప్రజాసంఘములలోను నిమ్మ జాతుల కధికమగు ప్రదేశమున కలిగించుటకు గూర్చి మోచించుటకు మైసూరు దొరతనమువారు త్వరలో నొకసంఘము నేర్పలుపడలచిరి. ఇటీవల బ్రాహ్మణజాత ప్రతినిధుల విజృంభిని గూర్చి మహారాజావారుచేసిన వాగ్దానము ననుసరించి ఈసంఘ మేర్పలుపడుచున్నదని తెలిసినది.

మోసగానికి కేసు:— మొత్తమునకు మూడు రెట్టిక. మగు నెలగల బంగారమును చేపడనని యొక డొక స్త్రీని మోసపుచ్చి రు 131 అ తీసుకొని కరిగిన్లు నటించి మూసను మూసియిచ్చి వారమునోజుల పిమ్మట మామకొమ్మ నెను. ఆ స్త్రీ అట్లుచూడగా నందు బూడిదయ్యుండెను. నానివైరి కేసు చేయగా వానికి 8 ఏండ్లు కిక్కి విధింపబడెను. వాడు అపిలు చేయగా అపిలును తీరస్కరించిరి. బర్మాలో బంగారముచేత దమను మోసగాండ్రధికముగా నున్నార గాన కఠినశిక్ష అవసరమని ఫిఫ్తుకోర్టు వారనిరి.

వ్యభిచార వ్యాధులు:— రంగూనులో వ్యభిచార (సుఖ, వ్యాధులచే బాధపడువారిసంఖ్య 1908 లో 26247. 1917 లో 44097. వైద్యుల లెక్కలకు బట్టి ఈ మొత్తములు తేల్చబడినవి. ఇది చాల అవమానకరము. మనము దీనిని ముఖ్యముగా నడచివేయవలెను. వ్యభిచారిణులను ప్రత్యేకముగ నుండ నిచ్చుట మహాపరాధము. కొలంబోలో చేయబడినపని రంగూనులో గూడ యుద్ధానంతరము చేయబడవలెను. సినిమాలలో నీతిబ్రాహ్మణులకు ప్రగర్భములు జరుగకుండ చేయవలెను. విమర్శకోద్యోగులలో నిమ్మకాయలుగా నుండవలెను. స్త్రీలకొరకు దొరతనమువారు వైద్యుల నేర్పలుప పెన్వరు నవయోగించుకొనరైరి. కొనవారు వాని నెత్తివేసిరి ఇప్పుడు ప్రజలే దానిని పురల నేర్పరుపదగునని విమర్శింపబడినది.

రెండవ యుద్ధమునకు

(1197)

ద ర ఖా న్న లి పు డ వే ట్టి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి పట్టవోపున ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధమునకు పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరుపాపాలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరుపాపాలు లేయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 10కి రూ॥ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాపాలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరుచ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా న్న న మూ నా.

మదరాసు క్యాంకివారికి,..... 1918.

కో కా డి క తి,

అయ్యా,

ఇందులోరూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోకి యుద్ధమునకుపత్రములు ((వామిసరినోటు *) మొదలైనవిని మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టినయ్యెను.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

(కైకరీలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలకమ..... (స్వస్థముగ వ్రాయుడు.)

ఐ రో పా మ హా నం గ మ ము

(రైలుకు ఏజెన్సీ)

ఇంగ్లండు

వారిల్లానా కాప్రమాదము.

లండను, ఆగస్టు 8:—కయలుటూంగు సతి (డిప్యూటీ ఫిఫ్ కంట్రోలరు వాడు) ఒక పడవలో దిగగా వాడవడ తిరుగబడి ఆమె నీటుమనిగినది. ఆవట్ల కొన్ని రాల్లామెను చుట్టుకొనెను. ఆమె అనుచరుడు చాలసే పామె తలవెండ్రుక లను బట్టి మనుగతుండనంచెను. మరికొందరు గూడ తోడు వచ్చిరి గాని ఆమె ఆకస్మికముగా స్వేచ్ఛివహించుచు మునిగి పోయినది. కెప్టెను కాగితముల (రికార్డు) కొరకు మరల కాక మీదికిపోవులు మునిగిపోయెను. మొదటి యుద్ధోగి సహాయము చేయబోయెను గాని లాభము లేకపోయినది.

సంధి అసంభవము.

లండను, ఆగస్టు 8:—నేను సజీవుడనుగా నున్నంత కాలమును కాలివాడినే. జర్మను లాయుధపరిత్యాగ మొనరించునట్లు మిత్రమండలివారు నిర్బంధించిలుగువరకును సంధి అసంభవము. జర్మనులు నిరాయుధులుగా చేయబడిన వెనుక తక్కిన జేతముల వారందరుగూడ వాయుధములను పరిత్యజింప వలెను. లాన్సుడౌన్ గారి మిత్రుల ప్రకారము సంధి జరిగినచో జర్మనులు వైనికదళములకు తీసివేయరు. తక్కిన జేతములవారందరుగూడ నిర్బంధవైనిక కాసరము నవలంబింపవలసియుండునని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో జే. ఎం. రాబర్ట్సనుగారు కాలివాడుల ప్రశ్నకు తీర్మానము చెప్పిరి.

నిర్లండు స్వేచ్ఛిపాలన చట్టము

లండను, ఆగస్టు 8:—ఈ చట్టమును ప్రజలకంగీకారముగానుండునట్లు వ్రాయుటకు దొరతనమువా రేర్పరిచినసంఘమువారు ప్రారంభించిరి పార్లమెంటు ప్రజలసభలో మార్గ గారు నడిపిరి.

వైనికులకు సెలవు.

లండను, ఆగస్టు 8:—ప్రాన్సులో నిత్యమును 6000 మందికిని ఇటలీలో వారమునకు 1000 మందికిని సలోనికాలో వారమునకు 700 మందికిని సెలవిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. మెసపొటేమియా ఈజిప్టు తూర్పుఆఫ్రికాలలోగూడ నధినిచ్చుట కేర్పాటు చేయబడినదని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో మార్క్స్ గారు నడిపిరి.

పార్లమెంటుసభలో స్త్రీలకు సభ్యుర.

లండను, ఆగస్టు 8:—స్త్రీలు పార్లమెంటు సభలో సభ్యులుగా నుండనూడదని ఇంగ్లాండు పార్లమెంటు, విప్లవండు జేతములలోని వ్యాయకాత్మ వేత్త లేకగ్రీకుముగా నడిపిరి పార్లమెంటు ప్రజలసభలో బోనల్లా గారు తెలిపిరి.

(ప్రాన్సు)

నూతన పరాసు బ్రిటిషు అవస్కందనము.

మిత్రమండలి పురోగమనము

లండను, ఆగస్టు 8:—నేడుడుయమున 5 గంటలకు మేమును ఆంగ్ల సేనయును అమిస్సుకు ఆగ్నేయమున శత్రు సేనలను తలపడిరిమి. అవస్కందనము మాకనుకూలముగానే యున్నదని పరాసువారు తెలిపిరి.

అమిస్సురంగమున నేడు పరాసువారి మొదటిసేన జనరలు డెబీనీగారి యాధిపత్యము క్రిందను బ్రిటిషు వారి వార్ల వ సేన జనరలు రాలిస్సును గారి ఆధిపత్యము క్రిందను అవస్కందనమును ప్రారంభించెను. అవస్కందన మనుకూలముగా జరుగుచున్నది. రాత్రివేళ మిత్రమండలిసేన శత్రువులకు తెలియకుండ పూహమునందు చేరెను. బ్రోచెను యొద్ద ఆఫ్రిమొదలు మాగ్లనుకొరువంతును 25 మైళ్ళ రంగమున పరాసు, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, ఆంగ్ల సేనలు ట్రాంకుబండ్లసహాయముతో తలపడెను. శత్రువులు విభ్రాంతులైరి. అన్నిచోట్లను మేము యురకగా పురోగమనము సులభమయ్యెను. కీల్లు ముగ్గనే రణరంగమునందంతటను మేము విజృంభించిన మేరకు మే మాధానములను చేరగలిగితిమి. ఉదయమున పరాసుసేన పురోగమనము జరిగినది. బ్రిటిషు ఆఫ్రికదళముకు చిన్నట్రాంకులును మోటారు మరఫ్ఫిరంగులును ఆసేనకు తోడ్పడెను. కొన్నిచోట్ల జర్మను లెడిరించగా పోరి మోడించి చాల మందిని చాల ఫిరంగులను వశపరుచుకొంటిమి. శత్రువు తెదిరించగా పరాసువారు తీవ్రముగా పోరి ఆఫ్రికదిన దాటి శత్రుసానుల వాక్రమించిరి. సోముకు తీరమున మధ్యాహ్నమునకు పూర్వమే మేము గవ్యస్థానములను చేరితిమి. చివరీ సమీపమునను మాగ్లను కొరుకు దక్షిణమునను శత్రువులు తీర్థ కాల మెదిరించిరి. కాని చివరకు మాసేనలు వారిని తరిమి స్థానములను పశ్చిమమున కొనెను. మధ్యాహ్నము సోముకుదక్షిణమున పరాసు

లలిసాహసముతో తలపడి మిగిలిన స్థానములను గూడ వాక్రమించిరి. వారికి చిన్నట్రాంకులును సాయుధ శక్తులుమును తోడ్పడెను. ఆఫ్రికదళము పరాసులను మించి ముందుకు గవ్యస్థానముల వాక్రమించిపోయి శత్రువుల సామగ్రిలబండ్లు మున్నగువానిని గ్రాసుములను చాల మందిని పట్టుకొనెను. జేస్సేరు రోక్కునువిల్పుగ్గి, బ్యూకోరు, కే, ప్రాదురువిల్లీ, చిపిరీ, పక్కిమమాగ్లనుకొరు పక్షిని మేము చేరితిమి. పట్టుకొనబడిన వైనికులఫిరంగుల సామగ్రిలసంఖ్యను తేల్చు వీలులేదు. వెక్కువేలమందిని ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమిని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

అమిస్సుకు ఆగ్నేయమున నడయామున మేమును బ్రిటిషు వారును కలసి శత్రువులను తలపడి పురోగమనము పలిపెతిమి. పక్షితు లనుకూలముగా నుండెను. వివరములను బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. జూలై నెలలో 184 శత్రువిమానములు పూర్తిగా ధ్వంసమైవి. 154 శత్రువిమానముల యంత్రములు చెడి శత్రు పంతులలో నెదిగిపోయినవి. మేము 49 శత్రువిమానములను (బెల్గానులు)పట్టుకొని కొల్పివేరితిమి. మావిమానములు జూలై నెలలో 6వల 194 టన్నుల బొంబులను రాత్రి 250 టన్నులను మారినకుండెనలమిదను ఎయిసుకు దక్షిణమున శత్రు సేనల మీదను లోను, పార్సన్న, రె కెల్లె ప్రాంతములయందలి ప్రేమనుల మీదను నడలెనని పరాసువారు నిన్నరాత్రి తెలిపిరి.

అంకురు ఆఫ్రికకు నడుమ శత్రువులు మాధానములలో ప్రవేశించిరిని సాయుధాలము జర్మను అధికారులు వాయు వార్త నంపిరి.

ఆగస్టునెల 6-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పరాసు అమిస్సుసేనలు శత్రువులు తీవ్రముగా నెదుర్చుచున్నను బ్రెస్టీకి తూర్పున వెస్టేనదిన దాటి ఉత్తరతీరమున స్థిరపడెను. వెస్టీ ఉత్తరతీరమున నింతవరకు వేగు సేనలుమాగ్రిమే తలపడెనని 7-వ తేదీని పరాసుచిరమునుండి రింతివార్త పంపబడెను.

సోయిసన్సు రెయిములకు మళ్ళి ప్రభుత్వముపోరు జరుగుతున్నను కాంతికిలిగినట్లు తలపడునూడదు. ఇంకొకచో పోరుకలుగవచ్చును. శత్రువుల యత్నములు మార్గలు పాటగా రి యత్నములును త్వరలోనే మనకు తెలియగలవని కెంపు ప్రతీక వ్రాసినది.

ఆగస్టునెల 7-వ తేదీని పకటిపూట 17 టన్నుల బొంబులను వదిలితిమి. శత్రువులకు చాలనష్టముకలిగినది. 15 శత్రు విమానములు ధ్వంసమైనవి. 7 శత్రువిమానముల యంత్రములు చెడినవి. బ్రిటిషు విమానములు 2 పోయినవి. రాత్రి గాలిద్రతి కూలముగా నుండెను. ఒకటన్న బొంబులు వదిలబడెను. మావిమాన మొకటి రాతేదిన మార్గలు పోగుగారు తెలిపిరి.

జర్మనుయంత్రశాలలపై బొంబులను వేయుట.

లండను, ఆగస్టు 9:—బొంబాళలో యుద్ధసామగ్రిల యంత్రశాలలపైని విమానములు బొంబులను వదిలి చాల నష్టమును కలిగించెను. విమానము లన్నియును మరలినచ్యేనని విమానకాళా మంత్రులు నడిపిరి.

జర్మనులు వెస్టీ ఉత్తరతీరమున నిలుచుట.

లండను, ఆగస్టు 8:—జర్మనులు వెద్ద సేనతోను చాల ఫిరంగులతోను వెస్టీ ఉత్తర తీరమున నిలిచిరి. వారు కొన్ని వెద్ద ఫిరంగులను ఎయిసునదిమీద దాటించిరి. కొన్ని కుండెనలను కూలద్రోసిరి. అటనుండి వారిని తరుముట అసాధ్యముగాదు. జూలై 15-వ తేదీనుండి 74 జర్మను డివిజనులు పోరుచున్నవి.

బ్రిటిషువారు హార్వినోర్పును పట్టుకొనుట

లండను, ఆగస్టు 8:—విల్లర్పు బ్రిటనోకు తూర్పున 8 మైళ్ళలోనున్న హార్వినోర్పును బ్రిటిషువారు పట్టుకొనిరి.

జర్మనులు నిలువజాలకుండుట.

పారిసు ఆగస్టు 8:—పరాసువారు అమిస్సుకు వైర్పుతిగా పురోగమనము పలిపిరి. వారు ఫిరంగుల సుపయోగించలేదు. వారచటికేగు సరికి జర్మనులు నిలువజబడలేని స్థితిలో నుండిరి. హాండర్డు మాగ్లను కొరులయొద్ద తీవ్రమగుపోరు జరిగినది; మిత్రమండలికే అనుకూలము కలిగినది. ఆంగ్లపరాసు సేనలోని పదాతులు 2 1/2 లక్షల మంది యుండిరి. సేన మొత్తము 5 లక్షలమంది.

ప్రాన్నలో అవస్థానము పులములు

అందన, ఆగస్టు 8:—ప్రాన్నలో మండలములకు నడుమను 20 కిలోమీటరుల దూరమున వున్నప్పుడు 8 గంటలకు మేము కష్టపడమున నన్నిటిని చేరి 100 ఫిరంగులను 7000 మందిని వశపరచుకొంటిమి. ఒకవేల అమీనికి ఎదురు 7 మైళ్ళ పురోగమమునవలసింది. అది చాల ముఖ్యమగు ప్రజ్ఞాము. జర్మనులు సంపూర్ణముగ విభ్రాంతులైరి. వారి ఏ రాష్ట్రము లన్నియును వ్యర్థములైరి. ఇటీవల కలిగిన సాం గ్రామిక స్థితియం దధికముగ మార్పుకలిగినదని పొమ్మెంటు ప్రజల సభలో బోధనాగారు నడిచిరి.

తీవ్రమగు పోరు

అందన, ఆగస్టు 8:—ఆగ్నేయ మంటుడిదరులకునడుమ 25 మైళ్ళ దూరమున బ్రిటిషు సేనాసేన తలపడెను. మారి సెలు ప్రాంతమున తీవ్రమగు పోరు జరుగుచున్నది. ఉదయము 8 గంటలకే మొదటి వరుసగానూ మళ్ళీ మొదటి పరామికి రహసుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు తిరిగి వచ్చినది.

శత్రువుల విధి మము.

అందన, ఆగస్టు 8:—శత్రుదళమున అంకరుబీదకి నమున బ్రిటిషువారు తలపడిరి. పిమ్మట పరామి వారు తలపడి దక్షిణమున చాల మైళ్ళవరకును నడచిరి. వానపూటరు 18 వ సేనకు బలమగు కాకిడి కలిగినది. 3 నిమిషములు ఫిరంగులు కాల్చిరి. పిమ్మట పెద్దఫిరంగులును కందకముల మోర్తలును ముందుకు పోయెను. పెద్ద ఫిరంగులు ముఖ్యస్థానములయంద ధి కముగా పనిచేసెను. పరామిలతో గూడ గూరు టాంకులు తోడ్పడెను. శత్రు సేనలో చాలభాగము విభ్రాంత మయ్యెను. టాంకులు అవినదిని చాటి బూసులోయలోని విషమ ప్రతే శమున కేగెను. ప్రరామివారికి గూడ పురోగమము నులిపిరి. విభ్రాంతి యర్థ్యధికమని పట్టునదిన జర్మనులు నడిచిరి. చాల మందిని మర ఫి రంగులను పెద్దఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. చాలమందిపట్టువకుమన్నాడు. వారి సేమిచేయ వలెనో తెలియకున్నది. మేము నిగూఢముగను మరుగుగను పనిచేయుటయే విజయమునకు కారణమని నేను బ్రిటిషుకలిర మునుండి వార్తవచ్చినది.

సయాము సేన.

అందన, ఆగస్టు 7:—సయాము సేన ప్రాన్నకు వచ్చి నని మార్మింగుపోస్తు వ్రాసినది.

జర్మనుల పలాయనము.

జ్యూలీ ఆగస్టు 7:—అగ్రానునుండి రెయిన్సుర కునుగల రంగమున జర్మనులు మరల వెనుకకుపోయిరి. రహ్యకు సేనను పంపవలసినప్పుటచే వారిట్లు వెనుకకుపోయిరిని రెండు జ్యూలీ వార్తాపత్రికలు వ్రాసినవి.

మిత్రమండలి విశేషముగా ముంగుకుపోవుట

అందన, ఆగస్టు 8:—మిత్రమండలివారు ఆగ్నేంజి లలో దిగివచ్చునట్లు సప్తమేమియును కలగలేదు. వెటుగార్డులు వారికి తోడ్పడిరి. ఈ నెల 4-వ తేదీన బోల్షివిక్కులు డ్యూనా మీదుగా వెనుకకు పోయిరి వారివైని గుండ్లు వదలబడెను. శత్రు సేనలో 8000 మందిగలరు. వారిలో 8 వేలమంది కార్మి కులు 1500 మంది సాయుధులగు మీక్లిమిల్లియు 400 మంది బాష్టండువారు 900 మంది జర్మనులు చాల వైలువెట్టెలను సామగ్రులను రెండు పెద్దఫిరంగిదళములను మిత్రమండలివారు వశపరచుకొనిరి. స్థిరమున కుత్తరమున జర్మనుసేనలో 15000 మంది యుండురు. వారిలో చాలమంది అసమర్థులు మర్మను ఇనుపదారివంకకు వారు రాగోచుచున్నారు. అచట వదివరకే చిల్లర యుద్ధములు ప్రారంభమైనవి. ఆగ్నేంజిలనుండి రైలు మార్గమున బాల్కానాకు మిత్రమండలివారు మరుగుగా పోవుచున్నారు.

రుష్యా

పై బేరియాలో మిత్రమండలి సేన.

అందన, ఆగస్టు 8:—మిత్రమండలి సేన ఆగ్నేంజిలు వద్ద దిగి వచ్చు ఇనుపదారివనసరించి దక్షిణముగా వెళ్లుచుం డెను. ఆగ్నేంజిలుకు దక్షిణమున జర్మను సేనయు రష్యా సేన యు తలపడగా తలపిరిమి. ఆగ్నేంజిలుకు దక్షిణమున 70 మైళ్ళలోనున్న ఒకేవరకాయవంక కా సేన పోయెను. కొన్ని సామగ్రులు మావకమైనవి.

జపానువారు వ్లాడివస్టకులో దిగుట

అందన, ఆగస్టు 7:—యుద్ధవాకల సహాయమున జపాను సేన వ్లాడివస్టకులో దిగుచున్నది. చాలమంది జర్మనులు పట్టుకొనబడిరిని లాసన్న ఉక్రేసు సంఘమునకు తెలిసినదని జెనివానుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జకోస్లావకులు తొందరకలిగించుట.

అందన, ఆగస్టు 7:—జకోస్లావకుల ప్రతికోధ మును సోవియటులును జర్మనులు మొదట నుపేక్షించిరి. ఇపు డది చాల విషమమైనది. వారి నడచుటకు ప్రభులమగు సేనను పంపవలసియున్నది. తెనిసగా రిపు డటి సేనను పంపజాలరు గాన జర్మనులే పంపవలెను గాననే ప్రాన్నరంగమున నిటీవల నట్టిమాటలు జరిగినవి తెదరు జంటుంగు నుడివెనని హేగు నుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మనీ

హెల్సింగ్ బురాక.

కోపను హేగున, ఆగస్టు 8:—రష్యాలోని స్థితిగతు లను తెలుజరుకును భాస్కరుకును తెలుపుటకు హెల్సింగ్ బురాక వెళ్లుచు కల్గెను.

విల్లెల్మ హేమెల్గో విప్లవము.

అందన ఆగస్టు 7:—విల్లెల్మ హేమెల్గో నావికులు 6 నెలలనుండి అంతర్గాముల యుద్ధమును నిలుపుటకు విప్లవము నుదరింప నుద్దమించుచుండిరి. ఆతొందరలవలననే హోల్ట్జ్ వార్డు రాజసామా నిచ్చెను. విప్లవకారుల యత్నములవలన 50 అంతర్గాముల మాయమైనవి. 28 స్థురు విప్లవ నాయకులకు మరణదండన విధించిరి. కీలలో చాలమందిని పట్టుకొనిరిని అంపురడం నుండి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రికకు తంతివార్త వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా

దురాజోపైని కొంబులు.

అందన, ఆగస్టు 7:—6 వ తేదీ రాత్రి 800 కిలో గ్రాములను 7 వ తేదీ యందయమున 1500 కిలోగ్రాముల కొంబులును దురాజోలాకులమీదను వైవికస్థానముల మీదను వదిలి చాల వస్త్రమును కలిగించితి మని ఇటలీ నాకాదళము వారు తెలిపిరి.

బాల్కను

ఆస్ట్రియావారిని తరుముట.

అందన, ఆగస్టు 9:—అల్బానియాలో ఆస్ట్రియా వారు నిన్న గాత్రమును నేడును క్రొత్తరంగమున తలపడిరి. అన్నిచోట్లకు వారి వోడించి 180 మందిని పట్టుకొంటిమని పరా మువారు తెలిపిరి.

అల్బానియాలో ఇటలీ వారు మరల వెనుకకుపోవుట.

అందన, ఆగస్టు 8:—తెరుకు త్రరమున ఇటలీవారింకను వెనుకకుపోవలసి వచ్చినది. ఇటలీవారి కుడిప్రక్కనున్న పరా మువారు ఇటలీవారికి తిరోగమమున తొందరకలగకుండ కాపాడిరి. 7 మైళ్లు వెనుకకుపోయి యటలీవారు నిలిచిరి. మిత్రమండలిస్థానములు శురక్షితములు. తెరుకునాడ నింకను మిత్రమండలి విజయనే యున్నది.

సిపాయిలకు యుద్ధక్రమము తేర్పుటలో ప్రాణ నష్ట ము కలుగుట:—జీలములో క్రొత్తగా సేనలో చేరినవారు కొంద రవిధేయతను పలుపాటులు చూపినందున వారిని ప్రత్యేక ఫలమున నుంచిరి. వారిని కవాతుచేయ రమ్మనగా వారు నిరాక రించిరి. వారిని పైనిక విచారణకు కొనిపోవుటకు సాయుధుల గు కొందరు సిపాయిలు వెళ్ళిరి. క్రొత్తవారు వారివైని రాల రు వ్య పా రి పో కా చి రి. వారట్లు పా రి పోకుండనిరోధించుటకు కొందరు వెళ్లగా సాయుధులలో నుంకని కుపాకి ఆకస్మికముగా ప్రేరినది. వెంటనే అంద రును కుపాకులను కాల్చుసాగిరి. 20 నెకనుల సేపు కుపాకులు విరాములవేకుండ కాల్చబడెను. అంతలో ఉద్యోగులు నిరో ధించిరి. క్రొత్తవారిలో చాల మందికిని సాయుధులలో నిర్ధరి కిని గాయములు కలిగినవి. అధికారులు వెంటనే విచారణచేసి నేరస్థాపన గావించిరి.

స్థానిక వార్తలు

(1)

శ్రీ సంగీత శాల, బారి బ్రాను:—తేపటి(11-8-18)

సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోల్డెన్ హాల్లో జగన్నాథంపిళ్లె (రామ్మూరు) గారు వేణువు ను, గోవిందస్వామి పిళ్లె (తిరుమనాపల్లి) గారు కిచేలును దక్షిణామూర్తి పిళ్లెగారు (పురుకోట) మృదంగమును వాయింపెదరు.

మైలాపూరు సంగీత సభ:—ఈ సభ తరపున మైలాపూరునందలి గోపాలనాయకరు కణ్వసంఘ సాథకాల నందిమునందు తేపటి (11-8-18) సాయంత్రము 4-25 గం టలకు టి. ఎస్. పంచావళీ కాశ్రిగారి (కుంభకోణం) చే “శుక్లబాణ గర్వభంగము” కాలక్షేపము జరుపబడును.

నిమ్మ బాత్తుర్ధరణ సంఘము:—ఈసంఘము తరపున చాకలి పేటయందలి కాట్నాడ శిథిలయందలి సంఘము వారి సాథకాలయందు తేపటి (11-8-18) యందయము 8 గం టలకు ఎం. ఆర్. జంబునాథన్ గారును ఎస్. దండపాటి పెట్టి గారును వర్ణ విశక్షితనుగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

దక్షిణంయిండియా బ్రహ్మసమాజము:—అడ్డా పిల్లైపిళ్ళిలోని 97-వ నెంబరునందలి ఉపాసన మందిరమునందు తేపటిసాయంత్రము 6 గంటలకు ఎం. పి. ఈశ్వరమూర్తయ్య పిల్లెగారు అరవమున ప్రార్థనను జరిపి “సాఖ్యము”ను గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

సిరాచిళ్లెలు

నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగి పోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును. కాగితముల దినిగిపోదు ఒకరిల్ల ఒకరుట్టి సిరాయగును. అపద్ధివగు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాచిళ్లెలు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాచిళ్లెలు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టిటి సిరాచిళ్లెలు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరాచాక్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ త్రముగ కొనువారలకు మంచి యినామియలకును (1278)

BENGAL INK FACTORY.
24, Tarak Chatterji Lane, Calcutta

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 5,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడెను, ఎంహౌవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితమగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిస్సీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్పుటయే గాక, పాలిస్సీదారునికి లకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనో పాధియు కలుగును. షిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యమును మూర్తము. (672)

Applications are invited from respectable Telugu knowing gentlemen for the post of a Travelling agent for the Telugu districts. Most favourable terms to those who can give guarantee of business.

Apply to:—
W. St. John church,
Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)
—o—

Great Britain

India in Parliament. Reform Scheme Discussed.

Mr. Montagu's Statement.

LONDON, August 6.

In the House of Commons there was a very good attendance for the Indian debate. Mr. Montagu introducing the Indian Budget dealt very briefly with finance. He detailed India's war effort concerning which his reference to the rights of Indians to Army commissions was loudly cheered. Then he spoke for an hour on the Reform Proposals laying special stress on a periodical review of the working of the scheme by a tribunal appointed by the House of Commons, which he regarded as essential to the full working of the scheme. He also strongly emphasised the fact that the Viceroy and himself were absolutely sincere when they invited criticism on the scheme, which must be sifted and tested. He concluded by earnestly appealing to the House not to delay action until after the war. Mr. Montagu was very warmly cheered when he sat down.

Mr. Montagu's Speech.

India's Great Part in the War.

LONDON, August 8.

Mr. Montagu in course of his speech emphasised that India had already raised well over £53 million sterling out of a £100 million war contribution promised, despite the fact that contributions were only possible by severely restricting expenditure on vital necessities such as education, sanitation, and the development of industries. Detailing India's other war efforts Mr. Montagu instanced the great exports of wheat, tea, jute, wool, hides and minerals. He emphasised that Indian Troops had played a very large part in France at the beginning of the war and were playing by far the larger part in Mesopotamia, Palestine and East Africa. This was possible solely owing to the enormous increase of recruits. He informed the House that recruiting authorities in India did not doubt that the men necessary to complete the new Establishment would be obtained. Mr. Montagu emphasised the fact that the record of recruiting figures of fifty thousand in June included men from the provinces, such as Burma from which province recruits never previously came.

Commissions for Indians.

Referring to Army commissions for Indians and the disension of the Military members of the Army Council regarding this, Mr. Montagu declared that a man who was asked to fight, in this war specially, should be given every opportunity of winning by gallantry any position in the army whatever his race. He hoped that the controversy would be finally settled with the approval of the overwhelming majority of the people of Great Britain.

Railways from India.

Mr. Montagu emphasised that India had provided seven hundred miles of railways, two hundred engines, and six thousand vehicles for the various theatres of the war. The railways in Mesopotamia and Palestine were largely constructed with materials supplied by Indian railways and were chiefly worked by Indians. The flotillas on the Tigris and Euphrates were mainly Indian river-craft. The lighting plant at Basra and Baghdad was mostly Indian, as was also very large proportion of the agricultural machinery whereby the fertility of Mesopotamia was being revived.

The Reform Proposals.

Turning to the Report Mr. Montagu claimed that the principles of reform recommended therein were the logical and inevitable outcome of British rule in India. He emphasised that the movement which led to the announcement of Aug. 20th, started by Lord Hardinge was continued by Lord Chelmsford. Mr. Montagu inherited the situation from Mr. Chamberlain. Mr. Montagu reiterated that the allegation that the movement was a conspiracy by himself into which he had led an unwilling and unfortunate Viceroy was a travesty of facts. He paid a tribute to Lord Chelmsford's earnestness and sincerity, his judgment, his steadfastness of purpose in pursuing what he thought was right, his complete lack of prejudice, and his almost unexampled patience. Lord Chelmsford and he were jointly responsible for the Proposals. They walked together, neither being unwillingly harnessed together.

The August 20th Announcement.

After reading the announcement of August 20th Mr. Montagu pointed out that the British Government was committed to that principle which had been unchallenged by Parliament for nearly a year. He emphasised most strongly that, while the House, if it wished, could tear up the proposals contained in the Report in order to find better, it could not, without perpetrating the grossest breach of faith in the history of the world depart from the announcement of August 20th. Therefore, he said to extremists on both sides that they could not discuss the Report unless they came within the four corners of the announcement. The announcement was inevitable. They could not say that self-government was right in every other part of the British Empire and deny it to India. If they were going to institute responsible govt. in India, the first thing to do was to give the people the vote on the broadest franchise possible and to give the representatives elected by them real and responsible work to do. Detailing the Proposals Mr. Montagu said that the proposal that the salary of the Secretary of State should be borne in the estimates of the House of Commons was made simply in order that the Secretary of State's control of Indian affairs, which could only be exercised in the name of the House of Commons, should be brought into proper relation to the House of Commons.

Parliament's Control.

And he was not now talking of the financial unfairness whereby the Indian tax-payer was saddled with the cost of his salary. The proposal if adopted would give greater reality to Indian debates in the House of Commons. Mr. Montagu pleaded for the acceptance of the

proposals to appoint a Select Committee of the Commons on Indian affairs because India would gain by a sustained up-to-date Parliamentary interest and Parliament would be able with less effort to devote itself to its great Indian responsibilities. He scouted the suggestion that this would bring India into party affairs and nothing was more likely to keep India out of party affairs than such a committee drawn from all parties.

Continuing Mr. Montagu emphasised that as responsible government grew in India, control from Home must be relaxed. There was no reason to fear that the British Empire had been built up by control from Home being replaced by the control of the people of the country themselves. The British connection had been strengthened not weakened thereby. He suggested that a committee of the Commons should consider how much control from Home should be relaxed.

The Indian Machinery.

Dealing with the proposals regarding the Raj itself, Mr. Montagu said, the advantage of the machinery proposed seemed to him to be that it made the Legislative Council far more representative than at present and ensured representative criticism in Delhi and Simla and it could be easily developed from time to time into ordinary Legislative machinery as soon as the Commons were ready to give up its control over the India Legislative. It had another advantage. If the suggested devolution from the Raj to Provincial Governments were carried out the functions left to the Raj would be things, such as Customs, Defence and Foreign policy which were not concerned with British India alone. The proposed germ of the Second Chamber would indicate the road along which in due course and when they wished to share these great imperial purposes, the Princes of India who were now rather isolated in constitution, might join the Upper House in deliberating common affairs.

Referring to the provinces Mr. Montagu said he little doubted that the transference of subjects would proceed faster than many supposed.

Parliament's Periodical Review.

Mr. Montagu specially drew attention to the provision for a periodical review of the working of the whole scheme by a tribunal appointed by the Commons. He said that Lord Chelmsford and he attached great importance to this. The knowledge that this review was destined to come at stated intervals would make for the smooth working of the machine. Officials, non-officials, Englishmen and Indians, would know that they could take grievances to Parliament itself at stated intervals. He believed that this necessarily could only work if we had this periodical review.

The Report.

Mr. Montagu emphasised the thoroughness with which the problem was discussed in India before the Report was drawn up. He said it had been suggested that the work should be done all over again by another committee. He did not think that possible. He did not believe we would ever be able to convince Indians that we were in earnest if the suggestion were adopted. Lord Chelmsford and he were absolutely sincere when they asked the Government to publish the Report for criticism. The Report was not there as a finished document which they sought to translate unaltered into an Act of Parliament. It must be sifted and tested.

Communal Representation.

Referring to communal representation Mr. Montagu said that he did not withdraw a hair's breadth from the objectives in the Report concerning this. If it was wished to build up a community of interests and to overcome racial antagonism the worst way to begin was to send Indians to different polling booths. If communal representation were established on a large scale there would be some justice in the accusation that we were trying to divide the people of India in order to rule them. The whole success of the scheme depended on getting an electorate thoroughly representative of all the peoples of India. In order to complete the scheme the Government had assented to the immediate appointment of two committees and recommended a report to consider the electorate question, reserved and transferred subjects and what should be the Raj's concern and what be provincial.

Those who thought communal representation was the only way to obtain representation of all the peoples of India would have the opportunity of arguing that as an open question before the committee on India. He would very much regret if it were proved that was the only way. He was convinced that way to beat one's enemy at poll was to fight him, not to ask special representation of this sort.

After inviting criticism of the machinery he proposed to enable the Indian Ministers and Executive Councils to discharge their respective responsibilities. Mr. Montagu proceeded to deprecate stigmatising defects of any section of Indian people. He paid a high tribute to the patriotism of Indians, which was slowly becoming national.

Reasons for Limitations.

Alluding to those demanding responsible Government immediately he emphasised that the limitations of the scheme were due not to distrust or fear but to facts and time. It was useless to expect Parliament, which was equally proud of India to give up control of Indian affairs to a non-existent Indian electorate. It was impossible to pretend that obstacles to democratic progress such as illiteracy, caste distinctions, and communal antagonism did not exist. But the true friends of India hoped and believed that they would tend to disappear with development of free institutions. The reasons for the limitations would disappear with them and India would be entitled to claim from Parliament that the limitations should be swept away. But the Indian electorate must first be created, trained, and exercised. Nobody had a right to reject the proposals because they did not give him to-day what he could only get to-morrow. The Indians were entitled to ask that they should be placed upon the road and have access to Parliament at stated intervals for hearing of their case. It seemed to him that there was no other course.

A Grave Warning.

Mr. Montagu uttered a grave warning regarding the dangers of agitation which might produce chaos and revolution, imperilling liberty, retarding progress and causing untold misery. These had frequently been caused by obstinacy, short sightedness, arrogance and unwillingness to yield to the legitimate demand of a growing and living people. He concluded by strongly urging that the work of building up a free self-governing responsible India within the Empire should be begun now.

The Debate.

Following Mr. Montagu Mr. Ramsey MacDonald declared that the Secretary of State's Council should be abolished. There could be no satisfactory system of representation for India under the present system of education, and unless agriculturists and workmen had their share. The Civil Service should be given a task commensurate with their great political capacity.

Sir John Ridd urged a speedy carrying out of the proposals of the report. If the establishment of a democracy in India led to a period of Brahmin oligarchy, that should not be greatly deplored. The Brahmins were the natural leaders of the people of India. The rejection of the proposals by extremists such as Mr. Tilak and Mrs. Besant showed that the proposals were not likely to give away British power in India.

Mr. Cotton wholeheartedly supported the report. He urged action now.

Captain Lloyd suggested setting up a Parliamentary Committee to examine the proposals.

Mr. Charles Roberts urged that the Government should frame a Bill.

Mr. Chamberlain commended the very satisfactory character of the debate and said the Cabinet had not had time to arrive at a detailed conclusion regarding the report. The Committee mentioned by Mr. Montagu would be appointed and would proceed to India as soon as possible to deal with questions which were essential to the drafting of a Bill. There need be no apprehension that the Government meant to go back in letter or spirit from the declaration of August 20th. He did not pretend that an immediate result of the changes contemplated would be to increase the efficiency of the Government of India. Progress in India must be through mistakes.

Mr. Wedgwood declared that the report was based on a genuine desire to see India become a nation. He was glad that the House had unanimously received the proposals as the right thing to do.

Sir W. Parrott warmly welcomed the proposals.

Mr. Denman regretted that no progress was possible until the committees reported. He suggested that the main fabric of the structure should be set up and details filled in by Order in Council.

Unanimous Approval of Self-Government.

Winding up the debate Mr. Montagu said that the whole-hearted acceptance by all the speakers of the principle of self-Government for India was a remarkable fact in the history of the House and India. He did not see how it would be possible to introduce legislation this year owing to the necessity for giving ample time for discussion and the difficulty of drafting a Bill. He hoped that the reports of the two committees to be appointed would be received early next year. He emphasised that the Government, though it could not hurry, would not pause in carrying out the policy contained in the announcement of August 20th.

The Debate in the Lords.

The Government's Attitude.

LONDON, August 7.

In the House of Lords Lord Sydenham repeated his previous criticism of the Proposals of the Indian Report and urged that the Report should be examined by some competent body.

Lord Carmichael and Lord Crews approved the Report. Lord Harris urged that the Government should proceed cautiously.

Lord Lamington said the Report did not contain so many dangerous features as he had at first thought, but a final judgment was impossible until they had seen all the evidence on which the Report was based.

Lord Islington pleaded that judgment should be reserved because the scheme was incomplete and owing to the war the Government had been unable to form an opinion on it. He counselled the people of India to be patient and allow due time for the completion of the scheme.

Lord Curzon said the Government was not committed to the scheme because it had not time to consider it and had not yet received the expression of public opinion in British India, which they had pledged themselves in the announcement of August 20th to await. Also they had not had the opinion of the Local Government of India. Important sections of the Moslem community in India had not yet pronounced their views. There were many persons in India very suspicious of so-called broad-minded rule. During the next three months also important associations in Britain would acquaint the Government with their views. The Government must first fully examine all these expressions of opinion.

Press Comments.

LONDON, August 7.

The "Times" says:—The Indian Report met with a very favourable reception in both Houses. The bold policy of the report and the declared policy of Government obtained almost unanimous approval, the only marked exception being Lord Sydenham. It is becoming clear, the "Times" says, both here and in India, that criticism and the Report is steadily turning towards points of detail while there is comparatively little opposition to the scheme as a whole. The "Times" strongly supports the suggestion that a special Parliamentary Committee should be set up here to examine all the points raised in the Report.

Indian Marine and Army.

LONDON, August 7.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that he understood there was no legal obstacle to granting Indian Marine Officers King's Commissions. If so he proposed to proceed with this without delay. He also stated that the proposals of the Government of India for the grant of children's allowance to officers of the Indian army including the reserve and medical service had been referred to the War Office. Mr. Montagu proposed that allowances should be granted retrospectively to Oct. 1st 1917.

No Women M. Ps.

Law Officers' Decision.

LONDON, August 8.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that the Law Officers of England, Scotland, and Ireland were unanimously of opinion that women were not entitled to be candidates for Parliament.

The "Warilda" Disaster.**Heroic Rescue Attempts.**

LONDON, August 6.
Mrs. Violet Long, Deputy Chief Controller of "Wascas", who was drowned in the "Warilda", was the occupant of one of the captured lifeboats. When she was in the sea she got entangled with some ropes. Her orderly held her up for a long time by her hair. Others came to the rescue, but Mrs. Long suddenly collapsed and sank. The captain of the ship was drowned through returning to his ship for papers. He was seen struggling in the water. The first officer in vain endeavoured to rescue him.

Peace Impossible.**Till Germany is Disarmed.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons replying to pacifist Mr. J. M. Robertson, who described himself as a lifelong pacifist, emphasised that peace was impossible until the Allies were able to compel Germany to disarm after which universal disarmament must follow. A "Lansdowne" peace would enable Germany to continue her military establishment, compelling all other nations to maintain conscription.

Irish Home Rule Bill.**Government Committee's Sitting.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons Mr. Shortt announced that a Government Committee was sitting endeavouring to shape an acceptable Home Rule Bill.

Leave for Soldiers.

London, August 8.
In the House of Commons Mr. Macpherson stated that an arrangement had been made to give leave to six thousand men daily from France, a thousand weekly from Italy and seventeen hundred weekly from Salonika. Arrangements were being made as regards Mesopotamia, Egypt and east Africa.

Faridkot State Policy.

LAHORE, August 9.
Speaking at a War anniversary durbar at Faridkot H. E. the Maharaja Sahab Bahadur of Faridkot said that the report of constitutional reforms which had been published promised a substantial practical step towards the realisation of responsible Government in India and he felt it to be his duty to acquaint the people of his State with his personal views on the subject. The Indian States so far had been, rightly too, left out of the scope of Indian politics, but with the spread of education with greater facilities for communication between the inhabitants of Indian States and British India, it was but natural that they should feel the current with which the whole Indian atmosphere seemed so fully charged. For after all, Indian States formed an integral part of the Indian Empire. There were certain matters which equally affected the Indian States with British India. For such matters of joint concern H. E. the Viceroy and the Right Hon'ble the Secretary of State devised means of co-ordination, safeguarding fully the interests of Indian States. Therefore he would strongly advise the people of State to hold themselves aloof from party politics of British India, as there was no reason why they should at all meddle with the affairs of other people when they would not welcome outside interference in their own. As a necessary corollary the question arose that while the people of British India had been given a definite place in the Government of India with specific responsibilities, how were the inhabitants of Indian States being brought up in keeping with the spirit of the times. He for one, would welcome a corresponding gradual change in his State, but must take stock of the present situation and find out what steps should be taken to introduce popular Government in Faridkot State.

Siberia**New Developments in Siberia.****Allied Landing at Archangel.****Advance Along Volodga Railway.**

London, August 8.
After landing at Archangel the Allies advanced southward along the Volodga Railway. Opposing forces supported by Germans offered resistance five miles south of Archangel, but was driven back and retired towards Obozerskaya seventy miles south of Archangel. Some German war material captured.

Allies Rapidly Pushing Forward.

London, August 8.
The Allied landing at Archangel was performed without a casualty and was assisted by white guards. On August 4th the Bolsheviks who had withdrawn across the Dyina were shelled out of their positions. The hostile forces number eight thousand five thousand being workmen, fifteen hundred armed maximalists four hundred Laps and nine hundred Germans. The Allies have captured large quantities of rolling stock, stores and two heavy batteries. The German forces north of gulf of Finland are estimated to number fifty thousand mostly being of inferior type. These are concentrating for advance on the Murman Railway where there has already been some skirmishing. The Allies are now pushing forward rapidly from Archangel along the Railway to Volodga.

Czecho-Slovak Trouble.**Developed into Serious Menace.**

London, August 7.
According to a telegram from Hague the "Weser Zeitung" says that Czecho-Slovak danger was originally underestimated by the Soviet Government and Germany and has developed into a most serious menace. It must be combated with strongest possible force and as it is

very impossible that Mr. Lenin will be able to raise sufficient force Germany must intervene hence the Journal concludes the recent developments on the western front.

Japanese Landing at Vladivostock.**Many Germans Arrested.**

LONDON, August 7.
A telegram from Geneva states that the Ukraine Bureau at Lausanne learns that forces of Japanese are landing at Vladivostock protected by warships. Many Germans have been arrested.

Hefferich's Arrival.

LONDON, August 8.
COPENHAGEN.—Mr. Hefferich has arrived in Berlin to report to Kaiser and Chancellor on situation in Russia.

Albania**Operations in Albania.****Further Italian Retreat.**

London, August 8.
In Albania the Italians have been forced further to retire north of Berat entailing a conformable movement by the French who are operating on the Italian right. The retirement was seven miles deep and has now ceased. The Allies occupy strong positions and still hold Berat.

Austrian Attacks Repulsed.

LONDON, August 9.
A French eastern communique says in Albania the Austrians last night and to-day renewed their violent attacks against our new front. Everywhere they were repulsed and we took 130 prisoners.

Central Powers**German Factories Bombed**

LONDON, August 9.
The Air Ministry states that aeroplanes have successfully attacked explosive factories at Rombach with good results. All our machines returned.

Revolutionary Trouble**Anti-Submarine Propaganda.****Many Ring Leaders Sentenced to Death.**

LONDON, August 7.
A telegram to "Daily Express" from Amsterdam states that Holtendorff's resignation was due to revolutionary troubles at Wilhelmshaven on the part of the sailors who for six months past have been carrying on propaganda with the object of stopping submarine. It is stated that over fifty submarines have disappeared at sea as the result of propaganda. Twenty three ringleaders have been sentenced to death and many arrests have been made at Kiel.

America**Federal Trade Commission.****Important Recommendations.**

LONDON, August 9.
WASHINGTON.—The Federal Trade Commission recommends Government to acquire control of principal stockyards and cold storage plants in United States in order to destroy Monopoly exercised by five big meat companies in Chicago. The commission also recommends Government acquisition of railway cars used in meat industries. Commission points out that big American packers control more than half meat on which Allies are dependent.

ALLIES NEW BLOW.**Big Offensive South of Ancre.****Considerable Haul of Booty.****Western Front****Attack Developing Favourably.**

LONDON, August 8.—4-15 P. M.
A French communique says: At five this morning we, in conjunction with British troops, attacked southeast of Amiens. The attack is developing in favourable conditions.

All Objectives Gained.

LONDON, August 8.—11-55 P. M.
A British communique says:—Operations began this morning on the Amiens front by the French First Army under General Debeny and the British Fourth Army under General Rawlinson and are proceeding satisfactorily. Allied troops assembled under cover of night unnoticed by the enemy. At the hour of assault French, Canadian, Australian and English divisions assisted by a large number of British tanks stormed a front of over twenty-five miles from the Avre at Braches to the neighbourhood of Morlancourt. The enemy was surprised. We made rapid progress at all points. At an early hour our first objectives were reached along the whole front. During the morning the infantry's advance continued actively assisted by British Cavalry, light tank and motor machinegun batteries. German resistance was overcome at certain points after sharp fighting and many prisoners and guns captured. The French gallantly attacked and crossed

the Avre despite opposition and carried hostile defences. The greater part of our final objectives north of the Somme were gained before noon but in the neighbourhood of Chipilly and south of Morlancourt the enemy made prolonged resistance, but finally our troops broke down this resistance and gained their objectives. The gallantry and dash of Allied infantry south of the Somme gained during the afternoon the final objectives on the whole front assisted by light tanks and armoured cars. The cavalry passed through the infantry and beyond the objectives riding down German transport and limbers in retreat, surrounded and captured village after taking many prisoners. We reached the general line Plessie, Rexainvillers, Beaucourt, Caix, Framerville, Chipilly and west to Morlancourt. It is impossible to estimate the prisoners, guns and material captured, but several thousand prisoners have been taken and many guns.

Air Successes in July.

London, August 9.—1-50 A. M.
Last night's French communique says an attack began morning southeast of Amiens in conjunction with the British and continued under good conditions. Details are published in a British communique. One hundred and eighty-four enemy aeroplanes were brought down during July while 154 were seen to fall disabled in the German lines. Our aeroplanes in July set fire to forty-nine enemy captive balloons. Our bombing planes in July dropped 194 tons of projectiles during the day and 356 tons during the night on Marne bridges enemy troops south of the Aisne and stations in the region of Laon, Hirson and Bethel.

Germans Admit Allied Advance.

LONDON, August 8.
A wireless German evening official says:—Between the Ancre and the Avre the enemy forced his way into our positions.

Allies Cross the Vesle.**Positions Established.**

LONDON, August 8.
Reuter's correspondent at French Headquarters, wiring yesterday, says:—At 2 o'clock on the afternoon of August 6th French and Americans crossed the Vesle east of Braiane, despite enemy resistance, and established themselves north of the bank. Up to the present there have been only patrol engagements on the north bank of the Vesle.

Situation Not Established.**Developments Expected.**

LONDON, August 8.
PARIS.—Commenting on the situation the "Temps" says it must not be concluded from the present lull between Soissons and Rheims that the situation has become established. The battle may blaze up elsewhere. We shall learn before long the plans of Marshal Foch, besides those of the enemy.

22 Enemy Machines Felled.

LONDON, August 8.
In a communique regarding aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—We dropped over seventeen tons of bombs during the day of the 7th August with good effect. Fifteen hostile machines were brought down and seven driven down out of control. Two British machines are missing. Bad weather hampered operations during the night. A ton of bombs was dropped. One of our night-fliers is missing.

Harbonnieres Captured by British.

LONDON, August 8.—8-40 P. M.
The British have captured Harbonnieres six miles east of Villers Bretonneux.

All Objectives Gained.**Statement in Commons.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons Mr. Bonar Law said that on a front of twenty kilometres between Morlancourt and Montdidier by three o'clock we had reached all our objectives and captured a hundred guns and seven thousand prisoners. The advance was to a depth of between 4 and 5 miles. At one point we had penetrated to a depth of seven miles, the ground gained being immediately in front of Amiens. The strategic importance was obvious. The attack completely surprised Germans and has upset whatever plans they formed. The result may be taken as an indication of complete change in military position which has occurred recently.

Stiff Fight Raging.

LONDON, August 8.
Reuter's special correspondent at French headquarters wiring at noon to-day says: The British and French are attacking on a front of approximately twenty-five miles between Albert and Montdidier. A stiff fight is raging on the outskirts of Morisel. The first line of objectives had fallen by eight o'clock this morning.

German's Unable to Withstand Onslaught.

LONDON, August 9.
PARIS.—The French advanced southeast of Amiens to assault without artillery preparation and found enemy in the act of being relieved and utterly unable to withstand the onslaught. The most violent fighting raged at Hangard and Morlancourt the advantage remaining with us. It is estimated that British and French participating total a quarter of a million infantry or half a million of all arms.

German's Hold North Bank of Vesle.

London, August 8.
News received uptodate indicates that Germans are holding the north bank of Vesle in considerable strength with many guns. It is reported that they have withdrawn some heavy guns across the Aisne and destroyed some Aisne bridges. The Germans will probably be compelled to abandon the Vesle line if it is seriously attacked. Seventy-four German divisions have been engaged since July 15th.

Further German Retreat. From Arras to Rheims.

LONDON, August 7.
ZURICH:—Two local German-owned newspapers announce further retreat of Germans on the whole front from Arras to Rheims, which they state is due to the necessity of sending troops to Russia.

Siamese Contingent. Arrival in France.

LONDON, August 7.
The "Morning Post" states that the Siamese contingent has arrived in France.

Americans Gain Ground

LONDON, August 9. 10.35 A. M.
An American official report says:—We have gained ground north of the Vesle.

Battle Progressing Well.

LONDON, August 9.
Reuter's correspondent at French headquarters wiring at 6 o'clock last night says: Battle on the Avre line is progressing well along the whole front of the attack. Our troops have established themselves on plateau overlooking Avre valley from east deploying on this for continuation of attack. There is every reason for confidence. It must be remembered that a series of important local operations carried out on this front between August 2nd and 5th was most successful in pushing back Germans and taking prisoners. General Debeny has since then never relaxed his pressure with the result that he held banks of Avre from Bracques to beyond Fragicourt when the attack began to-day.

Enemy Completely Surprised.

LONDON, April 8.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day states:—The British attacked at Dawn this morning south of Ancre to where our right rests upon the French a distance of twelve miles. The French shortly afterwards took up the battle and prolonged the front of the attack southwards several miles. The main weight of the blow was directed against Von Hutiers 18th Army. The battle opened with a three minutes bombardment and then the barrage of field guns and trench mortars crept forward heavy guns concentrated on oblique points of resistance, while some hundred of fighting tanks advanced as infantry waves advanced. The enemy was mostly taken by surprise. Our tanks crossed the river Avre working towards more difficult ground in huge valley. The French also report good progress. Their prisoners admit that surprise was complete. Considerable hauls of prisoners and machine guns and some artillery have already been made. We are taking more prisoners than we know how to deal with. The swiftness and secrecy of our concentration was the main cause of initial success.

Italian Front

Durazzo Docks Bombed.

London, August 3.
An Italian Naval communique says:—Our warplanes dropped six hundred kilograms of bombs on the night of 2nd and 3rd on the morning of 7th on military works and docks at Durazzo with great effect.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10—
BY WIRE.

Simla

The Second War Loan. 26 Crores Subscribed.

SIMLA, August 9.
Applications for the second Indian war loan now total close upon twenty six crores of rupees.

An Unfortunate Incident. Several Soldiers Lost Lives.

SIMLA, August 9.
A Press communique says:—A most unfortunate incident is reported from Jhelum in which several soldiers lost their lives and others received injuries. It appears that owing to repeated acts of indiscipline a body of recruits, attached to the depot of unit at that station were segregated under guard in some new barracks. When ordered to parade the recruits refused to leave their barracks and force had to be used to object them. An armed escort was attempting to march the recruits with a view to their removal for trial when the latter resisted the escort by throwing bricks and attempted to escape. While a portion of escort was doubling to cut off the fugitives one of the escort accidentally discharged his rifle. This was the signal for uncontrolled outburst of firing which lasted for some 20 seconds before officers in charge were able to stop it. Numerous casualties resulted among the recruits and two sepoy of the escort also suffered injuries. An investigation was immediately held by military authorities and suitable action taken to fix the responsibility for this regrettable occurrence.

Alliance Bank Annual Gathering.

SIMLA, August 9.
The annual general meeting of the Alliance Bank of Simla was held here this afternoon. There was a large attendance of share holders and Mr. E. J. Buck, C. B. E., occupied the chair.

On the conclusion of Mr. Buck's remarks Mr. G. A. Monoroff spoke. Mr. W. E. Fleming, a shareholder for 44 and Sir Alexander M. C. Robert, a shareholder for over 30 years, years made complementary and interesting remarks

regarding the working of the bank and warmly welcomed Mr. Black as Manager, Sir Alexander Mc Robert said that he thought the time had come when the bank should abandon its parochial title and call itself as it really was the Alliance Bank of India.

Resolutions were then duly passed adopting the directors report and statement of accounts. Messrs. Monoroff Dallas and MacLayden were re-elected directors. Messrs. Nelson King and Insart were re-elected auditors and the meeting came to a close with votes of thanks to the Director General, Manager, staff and the Chairman.

Calcutta

Alleged Rioting and Assault. Charges Framed Against a European and two Durwans.

CALCUTTA, August 9.
The District Magistrate of Howrah yesterday was engaged in hearing a case in which Mr. Morgan, Manager of Belvedere Jute Mill and his two Durwans were prosecuted for rioting and assaulting several millhands. The prosecution story was that the millhands demanded 10 per cent. increase of their wages but as Mr. Morgan would not allow it they struck work for two weeks but afterwards resumed work, Mr. Morgan promising to grant an increase. This created illfeeling between the parties. It was alleged that shortly after this two Durwans of the mill under the orders of Mr. Morgan assaulted the mill hands. Charges having been framed the case was adjourned.

Bombay

Separate Moderate Congress. Sir D. Wacha's Strong Circular.

BOMBAY, August 9.
Sir Dinshaw Wacha has issued the following circular:—I am to intimate that owing to the great danger of the Montagu Chelmsford reform scheme being wrecked by reason of pronounced hostility to it of the extreme section of the Indian public whose leading spirits are now organising a special session of the Congress and also of the avowed opposition to it engineered by the Indo-British Association in London, it has become absolutely necessary in the best interests of the country that an All-India conference of moderate party should be convened for the purpose of giving expression to their acceptance of and general support of the scheme. The date and places of the conference will be duly notified hereafter.

Bank of Bombay. Annual Meeting.

BOMBAY, August 9.
The annual meeting of the Bank of Bombay was held yesterday, the Hon'ble Mr. N. N. Hogg, Chairman Board of Directors presiding. In moving the adoption of the report the Chairman reviewed the history of the Bank and referred to the huge banking amalgamations that are taking place in other parts of the world and to the likelihood of the question again coming to the front in India. He hoped that the question when raised in India would be discussed from every standpoint on equal terms and without provincial jealousy. He pointed out the huge prosperity attained by the Bank which had become a strong and influential institution. He took a survey of the Indian commerce and finance and submitted that they were both in a most healthy condition. He discussed about the last Broach cotton settlement and hoped that the committee appointed by the Government to introduce a clearing house with periodical settlement and to broaden the terms of contracts will receive full measure and support from the trade. He appealed to the patriotism of the people to support the War Loan.

Affixing Summons on the Door. A Point of Law Decided.

KARACHI, August 9.
A suit involving a long standing dispute which hung upon a point whether the affixing of summons on the door of the defendants office was proper serving or not, was finally disposed of yesterday by the High Court Bench of Judicial Commissioners Court. The parties to the suit were Messrs. Ralli Bros. Karachi, plaintiffs, and the firm of Rai Bahadur Harjimal and Sons of Peshawar, defendants. It was alleged by the plaintiffs that the defendants had committed a breach of contract to supply cotton under the terms of contract. The points of disputes were referred to two European merchants of Karachi as arbitrators who awarded Rs. 11,234 compensation to the plaintiffs under the Arbitration Act. Award was duly filed in the Court of Judicial Commissioner, Sind and the court ordered summons to be issued to the parties. Rai Bahadur Harjimal's summons was forwarded to the District Court, Peshawar, to be served upon him and returned as served before the day of hearing, but on the day of hearing neither Rai Bahadur himself nor any of his pleaders attended. The Court, therefore, passed ex parte order confirming the award. Nearly four months after this order was passed the Rai Bahadur applied that the ex parte order be set aside on the ground that he never has been served with summons. The Court held that the application was stale and therefore dismissed it with costs. In the course of his order Mr. H. N. Crouch, Additional Judicial Commissioner, Sind, remarked I must take it until the contrary be proved that the serving officer after using all reasonable diligence could not find the defendant and that there was no agent empowered to accept service. The presumption is strengthened by the information given by Rai Bahadur Harjimal himself that he is an extremely wealthy person well known in Peshawar that he lives in cantonment and he is personally acquainted with the District Judge who signed the declaration services. It is improbable that either the bailiff or the District Judge was guilty of carelessness or inaccuracy dealing with a person of such standing. Mr. Harjimal does not deny that the bailiff did make two or three attempts to serve nor does he deny that the bailiff was falsely informed that he was gone to Lahore and that it was not known when he would return nor does he assert that there was any member in office

who was authorised to accept service on his behalf. The obvious inference is that he was avoiding service. That his staff received instructions to give false information to the bailiff is probable. The bailiff knew the defendant was at Peshawar, that the District Judge had good reasons for suspecting that the defendant was keeping out of the way. The Counsel for the applicant counts the idea that his client a man of so much wealth of such high social standing could possibly be guilty of evading service, but that he is not above resorting to such paltry device is evident from the fact that he refused two registered letters which he had good reason to know contained important notices. He is not able to give any explanation why his well conducted office should have refused to accept these notices unless it had been expressly instructed to. It is sheer pretence on the part of Mr. Harjimal that he was not aware of the order passed against him in August 1915. He knew that proceedings had been instituted. He certainly expected that order would be passed. It is certain that he knew about it at the end of May for Messrs. Ralli Bros. informed him by a letter on May 31st 1915 that they were crediting a sum of Rs. 6546 due by him for ginning against their degree and to this letter he sent a reply. I find therefore that the notice was duly served. Rai Bahadur filed a revision application which was dismissed yesterday with costs.

Burma

The War Loan Special Train.

RANGOON, August 9.
(Delayed in Transmission.)
The war loan special train started to-day on its journey from Rangoon to Prome which will occupy four days. Mr. Huddleston, Agent, Burma Railways, accompanied the train which made its first stop at Insein when Rs. 31,280 was taken. Mr. Huddleston and Mr. Chin Twong-jon the train to-morrow morning and will appeal to the Chinamen along the route.

An Appeal Dismissed.

Mr. Justice Mang Kim, Judge, Chief Court, has dismissed the appeal of sentence to three years imprisonment for swindling a woman under the following circumstances:—The accused claimed that he could increase gold to treble its size and induced the woman to give him gold to the value of Rs. 131. This he placed in a crucible and covered. Then telling the woman to Shiks with their faces to the ground he removed the gold and put in ashes. When the woman as directed opened the crucible a week later she found only ashes. The Judge said there were plenty of people in Burma who claimed this miraculous power of making gold or increasing gold and when they committed an offence by swindling the credulous it was necessary to punish them. He therefore dismissed the appeal.

Sexual Immorality.

The Bishop of Rangoon speaking at the annual meeting of Vigilance Society said that the number of cases of disease arising from sexual immorality was 26,247 in 1908 and rose to 44,097 in 1917. These figures were from medical statistics for the province. These figures are a disgrace to us. Our business is to be sure that we are fighting this appalling and disgraceful evil. It is a vile wrong to set apart women to minister to the lust of men. The Bishop went on to say that what Colombo had done in abolishing prostitution could be done in Rangoon and ought to be done at the end of war. He also alluded to the work of censoring cinema films and spoke of a film having been stopped as the result of a protest by a European who insisted that the picture was derogatory to the dignity of English women. He suggested that censors should be fairly strict and should turn down anything suggesting of crime or immorality.

Women's Dispensary Closed.

The Bishop announced that a dispensary opened by the Government for women had been closed as the women would not resort to it. He hoped that it might be possible to reopen it not as an official or Government effort but as a private enterprise.

Brief Telegrams.

The Secretary of the All-India Congress Committee writes:—All-India Congress Committee has practically unanimously decided to elect Mr. Hasan Imam President of the Special Session of the Congress.

An epidemic influenza or "la grippe" has unfortunately broken out in Lahore and the Central Telegraph Office, among other public institutions, is at present handicapped by the absence of about a third of its staff.

Reply has been received to the petition to the Governor-General-in-Council submitted by Mr. Asaf Ali for the transfer of his case from the jurisdiction of the Punjab Chief Court, that the Government cannot interfere and suggests that the application be made to the Punjab Chief Court, for transfer.

The Backward Communities.

BANGALORE, August 9.
The Associated Press understands that the Government of Mysore will shortly appoint a committee to consider the question of increased representations of the backward communities in the public services and public bodies in the State. This, it is stated, is the result of His Highness the Maharajah's gracious assurance to the recent non-Brahmin deputation.

రాజకీయ సంస్కరణములు

అంధ్రనాయకుల యభిప్రాయములు.

వల్లూరి సూర్యశాస్త్రిగారు
బి.వి. బి.ఎల్. ఎల్. టి.,

మనజేతములో ప్రజలకుల బాధలెవ్వి? వానిని నివారించుటకు యెట్టి రాజకీయసంస్కరణములు మనకు అవసరము? ఈ ప్రశ్నలకు తగు సమాధానముల నిచ్చినవారు, మాంటాగు గారి శిష్యులలో వైన సేమి, లేక కాంగ్రెసువిధానములో వైన సేమి, తగుమాత్రము జేయుచునొరవచ్చును. మన ప్రజలకు కడుపునొందకూడ, కట్టుకొనుటకు బట్టయైనను మొదట ఉండవలెనుగా! వీనికి మాంటాగుగారి సంస్కరణములు యే మాత్రము తోడుపడగలవు?

కడుపునొంద కూడు.

శ్వసనాయము విషయమై మన గవర్నమెంటువారు ప్రతిపంక్షియు యేమాత్రము చెప్పించుచున్నారా? పంటలు బాగుగాపండుటకు నీటిసప్తయికిని, సులభధరలకు ఎరువులు దొరకుటకున, ప్రతిరయితుయొక్క భూమి స్థితిగతులను రక్షాయనశాస్త్రజ్ఞులచేత పరీక్షించుటకును, రంతులమీది పన్నులను తగ్గించుటకును యేమి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి? ఇదియట్లుండగా, రైత్యులకు యంతవడ్డీని మన మిచ్చుకొనుచున్నాము? కలు, మిలిటరీకాపులలోని నెద్దయంద్యోగియాలయొక్కయు, తెల్ల దొరలయొక్కయు, జేతములను చాలా భాగము తగ్గించవలసియున్నది. ప్రస్తుతి రాజకీయసంస్కరణములు మన కట్టియధికారము కలుగజేయునా? లేదు.

కట్టుకొనుటకుబట్ట.

ప్రస్తుతసంగ్రామములో మనదరవత్త అందరికిని తెలిసిన విషయమేకదా! విజేశ్వరులమీద పన్నులను వేసి స్వకళపరిశ్రమలను తిరిగి పునరుద్ధారణము చేయలేనియెడల యీ మాంటాగుగారి సంస్కరణముల వలన ప్రయోజనమేమి? ఇట్టి యధికారము మనకిచ్చినయెడల, తెల్లవారికి నష్టముకాదా! కాబట్టి యీసంస్కరణములు మనకట్టి యధికారమునెట్లు కలుగజేయును?

వైన చెప్పిన యధికారములు వచ్చువరకు మనము అంతోశము చేయవలెననియు, యప్పుడిచ్చినవి పుచ్చుకొని వైవాసికి ప్రయత్నించుచుండ వలెననియు కొందరు చెప్పెదరు. వాక్యాన్వితంత్రిము నరకటనట్టియు న్యాయవిధిని త్రోసిపుచ్చునట్టియు అక్రమపు కాసనములను అమలులోనే పెట్టగల యధికారము అంగ్లేయులజేతులలోనే యుండుకొనుచుండగా, మనకికేటి స్వాతంత్ర్యము? ఇట్టివి మన ప్రజాప్రతినిధులే జేత సంతకముల అకత్తయని పొగ్గునచేసినయెడల, వానిని సంతోషముతో గౌరవించవచ్చును. జేతరక్షణకు కావలసిన మిలిటరీ సావికా విషయములు, అయిచ్చిక సేన ఆయుధధారణము మొదలగువానిని గురించి, కాసనాధికారము మనప్రతినిధులకిచ్చెదరా? లేదు.

పుండు ఒకచోటనుండిగా మందు మరియొకచోట వేసిన చందముగా సంపూర్ణకాసన నిర్మాణ స్వాతంత్ర్యము ప్రజాప్రతినిధుల కీయంశవరకును కార్యనిర్వాహకకాఖా నెమ్మది సమయములలో వైనన, కాసన నిర్మాణ కాఖాకు అబద్ధజేయవలెననియు, యీ వైఖ్యత సంస్కరణములకు మనము ఒప్పుకొనకూడదు. ఈ యిరువదవ శతాబ్దములో, యిట్టిగొప్ప పౌరంపర్య వాగ్వికలం ప్రజలకు ప్రజాప్రతినిధ్యము తగియుండజేయించి సంకల్పించుచు యేర్పరచబడిన యీ మాంటాగుగారి విధానమును గురించి మనములోచించుట ఒక పెరి అవిధానములో రాజీగా మార్పులుజేసికొన దలచుట మరియొక పెరి. పిల్లవైన దీవుల అడవివాసులకు, దక్షిణాఫ్రికాబోయియు హాటెంటాల్లు కాపరులకును పాశ్చాత్యులెచ్చిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యములను కన్నులారచూచుచు, మన కాంగ్రెసు సాయకులు, మరికొంతయిప్పించుచు వైవారిని ప్రాధేయపడుట మిక్కిలి వింతగానున్నది. వీరు కోరినంతవట్టుకు యాయబడిన యెడల సంతోషించి మరియొక శతాబ్దము వేచి యుండెదరు కాబోలు. ఇరువదిసంవత్సరముల గడువులో అంతయు యిచ్చునట్లు వైవారు వాగ్దానము చేయవలయునట! ఇది యెంతయు హాస్యాస్పదము. ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముల ననుభవించుటకు పనికిరానివారము యిరువది సంవత్సరములు వీరి ప్రాతినిధానము నడవగానే, మనము పనికిరాగలవని నీరెట్లు చెప్పగలరు? ఇప్పుడే, సంపూర్ణకాసన నిర్మాణాధికార

మును, జయప్రదముగ చెల్లించుచుగలవని వీరి నిజమైన యభిప్రాయమై యుండవచ్చును. అట్లులేనయెడల, యీ గడువు కాలకేల చేర్చబడవలెను? మనము కోరినదానియందు మనకే నమ్మకములేనట్లు చెప్పినయెడల, యితరుల నెట్లు నమ్మించగలము? ప్రజలకెట్లుపకరించగలము?

ఈ సంస్కరణ విషయములలో తెలియుకేమి? సాన కాశ్యపుగారి? మీరే తెగినదని నమ్మించుకొందు. వారేమి ప్రసాదించెదరో మీరే! ప్రధానమూర్తియులలోనే, మాంటాగుగారి కిని, మనకును, కలువలేని జేదములున్న పురు వారివిధానమును మార్చుటకు ప్రయత్నించుట వెల్లికాదా? మన ప్రజాప్రతినిధులకు, న్యాయముగా యెప్పుడో యీ సమస్యయొందెన సంపూర్ణకాసననిర్మాణాధికారమును యిప్పుడైనను ఇచ్చివేసి, దానిని మరిగ నిర్వహించుటలో, పౌరబాట్లు కలుగుచుండును గాక, వీనిని సమర్థించుచుండుటకు, మన కాంగ్రెసుమండలియు తీగు వారు ఏర్పరచిన విధానములో మార్పులు చేయున చున్నా. ఆ వాలో చ నీ య కా సన నిర్మాణమునకు నీటిలో చెప్పిన అడ్డంకులు చాలనియెడల, కనీసము రెండు వంతులు ప్రజాప్రతినిధులకు, రెండవకాఖా నెర్పాటు జేయవచ్చును. అప్పుడు క్రిందికాఖాలో నందరును ప్రజాప్రతినిధులుగానే యుండవచ్చును. రాజగారి కాశ్యతని రాకరజాధికారము గవర్నరుయొక్కయు, యీ వైకాఖా యొక్కయు తాత్కాలిక నిరాకరజాధికారము ఉన్నపుడు పరిపూర్ణనిధి సంఘమువారు, జేతజేయమనకు భంగకరమును తప్పులు చేసినను, వానిని సద్దుకొన వచ్చును. తప్పులుచేసి దిద్దుకొనుటకే మనకు స్వాతంత్ర్యముల నివృత్తమవున్నాము.

మిలిటరీ, సావికావిషయములు కూడ మన కాసన నిర్మాణ సంఘమున కీయవలసినదే, నాయభిప్రాయము, వైవారియరని తెలిసినపుడు, యేల యాగొంతెక్కు కోరికలని కొందరుగవచ్చును. వారిచ్చినను యాయక పోయినను మన హక్కులను మనము కోరవలసినదే. ఇట్టివిషయములలో అడుగుబుట్టేమి? ప్రసాదించుటయేమి? ఈ యధాంతరము, ప్రజల స్వయం నిర్ణయస్థాత్రమును బట్టి రాజ్యాంగవిధానము తేల్చడవలెనని మనమిత్ర మండలివారు ఘంటాపథముగ చెప్పుచున్నపుడు, మనమితవాద, అతివాద సాయకులు యేకీభవించి కాంగ్రెసు విధానమును హెచ్చుమార్పులతో యిప్పుడుకూడ యేల కోరకూడదు? మదనమోహనమాలవ్యగారు నెలవిచ్చినట్లు ప్రతితాలాకాగాను చాలినంత మంది నియోజకులును, ప్రతినిధులకు తగినవారును అనేకులున్నారు. వందలకొలది ప్రజాప్రతినిధులు కాసన నిర్మాణసభలలో నున్నపుడు గూడు పుకాటిచేసి ప్రజలకు హానికరమును కాసనము తెప్పను ఏర్పడెను. అనేకజాతుల వారును, వర్ణములవారును, వృత్తులవారును జేరియున్న కాసనసభలలో, ప్రజలకు నష్టము కలుగు కార్యము లెట్లు జరుగును?

ప్రస్తుతమందు మాంటాగుగారు చేసిన శిష్యులలో గాంధీ కమిటీలు గవర్నరుల సర్టిఫికేట్లు, స్టేట్స్ కాన్సిలు, స్పాయిల్డ్ ప్రజామిత్ర విషయభేదములు నిరంకుశ కాసన నిర్మాణము, ద్వికాఖాయిత మంత్రివర్గము, కాసననిర్మాణ సభాధ్యక్షము, అధికారులులేని బాధ్యతల కార్యనిర్వాహక కాఖాయ, బాధ్యతలేని అధికారులు గల కార్యనిర్వాహక కా

ఖాయావీని సమీక్షనము— యీ మొదలయినవి విశ్రవించుములు గల ఒక అపురూపమైన రాజకీయవిధానమును మనము సవరించుటెట్లు? దీని నంతయు మనము త్రోసివేయవలెను.

కాంగ్రెసు విధానములో కార్యనిర్వాహకకాసన నిర్మాణకాఖాకు అన్యోన్యసంబంధమును గురించి మనము కొన్ని సంస్కరణములను కావించుకొనవచ్చును. ఇంగ్లాండులోనిపార్లమెంటువిధానము మనకు ప్రస్తుత ముపకరించదనియు, సాధ్యమైనంతవరకు ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రవిధానము ననుసరించియే, మన రాజ్యతంత్ర ముండవలెననియు నాయభిప్రాయము. నియమితకాలములో కార్యనిర్వాహక కాఖాగాని, కాసన నిర్మాణ కాఖాగాని చిద్రముగానుండ నుండవలెననియు, ఆమెరికాలోని గవర్నరులవలె, యిక్కడి గవర్నరులు ప్రజలచేత యెన్నుకొనబడు వారు కాదు గనుక వీరికి సలహానిచ్చు నధికారమే గాని మంత్రివర్గము వారిమీద వీరికట్టి యధికారముండ కూడదనియు రాష్ట్రప్రభుత్వములలోకూడ, ప్రస్తుతము మట్లు కైనను కాసన నిర్మాణకాఖాలో రెండు సంఘములుండుట మంచిదనియు నాయభిప్రాయము. మనజేతములో, భిన్నజాతులు, భిన్నవర్ణములు, భిన్నమతములున్నది గనుకనే, కాసననిర్మాణకాఖాలో, క్రింది సంఘములో అందరు, లేక నాలుగు వంతులు ప్రజాప్రతినిధులుగను, వైసంఘములో కనీసము రెండువంతులు ప్రజాప్రతినిధులుగను ఉండవచ్చును. సామాజ్యకాసనసభలో రెండు సంఘములు లెప్పటికిని యుండక తప్పదు. వైవాసిలో, ఆయారాష్ట్రీయ కాసన సభలనుండి ప్రతినిధులను చేర్చవలసియుండును. ప్రజాప్రతినిధులయొక్కయు వీరి నియోజకులయొక్కయు యోగ్యతలను కాసననిర్మాణ సంఘమువారే యేర్పరచుకొను చుండురు. మంత్రివర్గమువారిని, గవర్నరుగారు, ప్రజాప్రతి నిధిసంఘమువారేర్పరచు కొన్నవారిలోనుండియే, తానేరుకొన వలెను. నీవిలు సర్వీసు ఉద్యోగస్థులుగాని మరియేయితర యుద్యోగస్థులుగాని, మంత్రివర్గములో నుండకూడదు. ప్రతిమంత్రియు, కాసన నిర్మాణ సంఘములోని రెండుకాఖలలోను మాట్లాడవచ్చును.

ఇట్టిమాదిరి మార్పులతో కాంగ్రెసు విధానమును మార్చి నిజమైన బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వమును జేతములో నెలకొల్పిన తరువాత, అశుభవములన దానిలో మార్పులు చేయుటకు కాసననిర్మాణ సంఘములోని రెండుకాఖలలో, ముష్కాతిక మెంబర్లకు అధికారముండునట్లు జేయవచ్చును. జేతరక్షణ, అర్థిక విషయములతోసహా, సంపూర్ణకాసన నిర్మాణాధికారము మనప్రజాప్రతినిధుల కండునట్లు కోరితీరవలెను. దాని కిదియే మంచితరుణము.

స్వదేశ విస్కర్తులు.

స్వదేశీయము రుచికరము బలకరము. అంధ్రదేశమున అంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుజేయబడినవి.
చక్కెరవి పాను 1-కి రు. 0-10-0
చప్పనివి పిల్లలకు రోగుల కుపయోగించునవి పాను 0-12-0
అల్లంవి పాను 1-కి 0-12-0
బాదామి పాను 1-కి 0-14-0
వామ్మవి పాను 1-కి 0-10-0
మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల విడుదలములు కలిపి, 1 పాను నిస్కర్తులు రు. 1-కి-0 లకు వీ. పి. గా పంపబడును. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమిషను ఇవ్వబడును. ఆరదా తపాలాదీక్షను పంపినవారికి క్యాటలాగు పంపబడును.
స్వదేశ సామానుల అంక్షి
నెం. 25, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

జ్వేగు భయము లేదు.
వైద్యరత్న కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జ్వేగు జ్వేగు
ని వారీ కొ ష ధ ము లు
మా చుండుట గడచిన యిరువది వత్సరములకు ఇండియా, నిర్మా, సిలోకో జేతములయందును, స్వదేశీసంస్థానముల యందును ఆకేజి జ్వేగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన
జ్వేగు సోకదు.
హైదరాబాద్ పానకము 6 బోన్సుల బుడ్డి ౧-కి రు. ౧-౦-౦ | శిశుభాతంబు 1 బోన్సు బుడ్డి ౧-కి రు. ౦-౧-౦
డిబ్బో 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిబ్బో 8 " " ౦-౦-౦
ప్యాకింగు ప్యాక్జేతము. కోరువారికి మా నెట్ల క్యాటలా గుచిరుముగ పంపబడును.
తంతి విలాసము:— "పండిట్" మదరాస్.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిరి, ఆచారప్పన్ వీధి, జి.టి. మదరాసు

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషకులకునూచన

కడమన్నాడు అభిమాని; మీ వ్యాసమునందు పంకి కములేను. శంకిపాడు పోస్తు బోడవరము ఉపన్యాసము; దేశ సేవకుడు. విద్యార్థుల కొక విన్నపము: శ్రీ విద్య: బాల్య వివాహము; ప్రకటింపలేనందునకు చింతిలుచున్నాను.

సంపాదకుడు.

ముక్తి పట్టు యువయువీ ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, మా గ్రామమునకు నుమారు మూడు సంవత్సరములనుండి యూనియన్ గుండా శేంకటరహస్య గారిని చేర్చుకొని నియమించుచుండిరి. ఇప్పటికి వీరి యువోగ కాలము రి సంవత్సరములు వెళ్లెను. ఈ మహానీయుని కాలములో జనులకు కావలసిన సౌకర్యములను జేసిరి. అందరియందును ఏ కోదరభారముంచి జనులకు ఏతొందరలు కలుగనియక తమ పనులను కడు శ్రద్ధతో నిర్వర్తించుచు వచ్చిరి. ఇప్పుడు కొందరు మహానీయులు వీరి యువోగ కాలము తరువాత నితిరులను నియమించవలసినదని ప్రకటించుకొనిరి. అట్టి నియమింపబడిన వారలను తెలిసిని. 'వచ్చుకాలముకంటె గతకాలము మేలు' అని లోకోక్తి గాన సర్కారువారు మామెరాలించి వచ్చేటరముగూడ పోలియిప్పుడును గుండా శేంకటరహస్య గారి నే చేర్చుకొని నియమించినయెడల నింకను మంచిస్థితికి యూనియన్ వచ్చునని నమ్ముచున్నాను.

బుక్కపట్టణము
అనంతపురము జిల్లా,

పురవాసి.

II వైదికమహాజనసభ.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, శంకరాచార్యులు భారతదేశ మందంతటస్వార్థత్యాగముతో సంధించి మహాప్రభోధమును జనులలోగలిగించి జ్ఞానము నుపదేశించిరి. అట్టి మహానీయునికే గృహతాపూర్వకముగా జన్మమహాత్మ్యము గావించి తిద్దాక్షిణ్యపట్టిక ప్రయత్నించుచుండుట సమంజసము. కాని యాజుయతుల జరుపుట కేవలము పూజాపాదాదులతోనూ దుష్టికరమైన భోజనాదులతోనూ నీ కార్యము నెఱవేర్చుచున్నారని. శంకరకథనము సామాన్యులకు బోధపడనిభంగి వదింపఁ బడుచున్నది. ఇందువలన గలుగునట్టి లాభమల్పము. దీని యున్నతాశయములు బయలుపడెదలెట్లు? కావున జనసామాన్యము నాకర్షించుటకై యుత్తమజ్ఞాన ప్రచారమునకు సుసన్నత శంకరజయంతి మహాత్మ్యవకారు లందఱేకీభవించి సంవత్సర సంవత్సర మొక్కొక్కచోట సభలుగావించు చుండవలయును. అనుభవించుచుండు సాంఘికాభివృద్ధి యందును బ్రభోధకరముగా నుపన్యసించగల పండితులగు వక్త లగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలయును.

శ్రీ శంకరజయంతి క్రమక్రమముగా వైదికమహాసభగా బరిగణింపవలయును. సభా ప్రారంభదినమున గాలము ననుగురించి తత్సమయములను బిమ్మట సాంఘికాభివృద్ధి కేసులను జరిపవలయును.

నాడేవిధముల పాటించక సంబంధ బాంధవ్యముల ప్రాహ్మణ్యములతో జొప్పబడటకై ప్రయత్నించుటయు, వివాహముల జరుగు కన్యాకుల్ల వరసుల్లాది క్రూరాచారముల బోధకదేశములు, అధికవ్యయముతోగించుటయు, మతజ్ఞానము లేనివారికి మతసమయములను గడుపుటకు విద్యాభివృద్ధికి సహాయము గావించుటకు తగినసోత్సాహ మొనఁగుటయు, ఆచారదురాచారముల నిష్కరించి సమంజసమార్గము ననుష్ఠించి లోకాభివృద్ధికి బాటపడుట మఱియు దేశవిదేశ మతనైతికమునకు ననుకూలముగా ప్రవర్తించుట మొదలైన విషయముల బ్రచారము గావించవలయును.

శృంగేరి వివాహాత్మ పుష్పగిరి ప్రముఖ మహాధిపతు లీ సందర్భమున నలగుభావము వహింపక యీసభలకై ద్రవ్యసహాయమొనర్చి తమ ప్రధాన కర్తవ్యమును జ్ఞానప్రభోధములకు దోడ్పాటు గావించ గలరు.

మహానందిశ్రేణు సమీప ప్రముఖ తన్మాపురమున మహామహంబుగ నాప్రాంతమందలి వైదికులు సంద్యాల మహానందయ్యగారి యాధిపత్యమున సభగూడి నేనపన్యసించిన యీ విషయముల సభిసందించుచు దమ సమృద్ధి దెలుపుచు నొకటిగా మహాసభలు లేఖలు వ్రాసెను. ఈ ప్రయత్నమును జూపుచు ననేకులు లేఖలు వ్రాసెను. వారికందఱికి ననేక వందలము లాచరించుచున్నాను. ఉదాహరణకు సంఖ్యలు కొందఱు సభ తవతమసాంత్వ్యముల జరుగవలయుననియుఁ గోరుచున్నార.

యముల సభిసందించుచు దమ సమృద్ధి దెలుపుచు నొకటిగా మహాసభలు లేఖలు వ్రాసెను. ఈ ప్రయత్నమును జూపుచు ననేకులు లేఖలు వ్రాసెను. వారికందఱికి ననేక వందలము లాచరించుచున్నాను. ఉదాహరణకు సంఖ్యలు కొందఱు సభ తవతమసాంత్వ్యముల జరుగవలయుననియుఁ గోరుచున్నార.

ఈ కార్య కింజమునందు దేశవిధేయముగా పాటించి యాంధ్రదేశీయులగు వైదికమహాజనుల యొక సమగ్రసమితి ఆయాప్రాంతముల బ్రతినిధుల నెన్నుకొనియున్నట్లుగా సమయమునాపించి సభ నిర్వహణముగా జరుగుచుండుటకు సలహాయముల గల్పింపవలయును. ఇదిప్రభుమున నెచట గావించిన జయప్రదముగా నెవరేనో ఆహ్వానమును సత్వరముగా నూచింపవలయును. అట్లు జేసినగాని రాబోవు వైశాఖ మాసమున నే తత్సభా ప్రవర్తనమున కనకులముగ నుండదు.

ఆంధ్రదేశీయులగు వైదికమహాజనులారా! పండితులారా! మన కెల్లరికి నిట్టి సమావేశము ప్రకృతికాలమున మిక్కిలి యావశ్యకమై యున్నది. విమలబాహి వారికి వేతం బిన్నినింపఁబనిలేదు. భర్తృజ్ఞానములకుఁ దాఁలమై యిహపరములకు సాధనభూతమై ఆచార్య సేవా ప్రకంసా పాత్రమై కుల్యాప్తితికి మూలమై పరస్పర వైదిక జనపరిచయకరత్యమునకుఁ గారి జభూతమై మహాప్రయోజనకారిగాఁ బరిగణింప బట్టి సభావిషయమున నుత్సేహహించుట మనభర్తృముగాదు. కావున నియ్యది వివిధముగా జరుగవలయును. ఎవరు యంశములు చర్చింప బడవలయును. ప్రభుమున నెచ్చట సమావేశపఱచి సభానియముల బదిలఱచిన బాగు గానుండును. ఇట్టి సందర్భముల విమర్శించి వారివారికి నోచిన విధముల వ్యక్తికిరించిన ముందు జరుగవలసిన పనుల గమనించుట కవకాశము గలుగును. ఉద్యోగియును గూడ నిందు బ్రవేశము గలిగించు కొనచున్నందులకు వారికి వందలములు.

చెన్నపట్టణము కైకు నుబ్రహ్మణ్య శర్మ.

III స్వామ్యత్త ప్రజాయత్త శాఖలు.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు.

అయ్యా, స్థానికవిజ్ఞానమును, సాంఘిక సేవయు ఏవిషయములలో ఆగత్యహా అట్టి విషయములును, హిందూ దేశీయులు ఎక్కువ శ్రద్ధాభక్తులతో పనిచేయు నిష్టపడి యుండు విషయములును, దేశీయులు పరిపాలించుటలో గొప్ప లోట్లు చేసినను, అట్టి లోట్లను సర్దుబాటుచేయుటకు అవకాశముగల విషయములును, అభివృద్ధిలోనికి తేబడవలసిన విషయములును ప్రజాయత్త విషయములుగా నుండవలెను. అవి మాంపేగు, సెయ్యుఫర్డుగార్లు రిహార్టుయొక్క 238-వ పేజీలో విషయనిర్ధారణ చేయుటకొర కేర్పడబోవు సంఘము గమనించు నిమిత్తము సలహా నొసంగియుండిరి. ఈ సూత్రమును కూడ మన స్వస్థం దుంచుకొని యేయే విషయములు ప్రజాయత్తములుగా నుండుట యుచితమో ఆలోచింతము.

వ్యవసాయము:—మనదేశము ప్రస్తుతము కేవలము వ్యవసాయముమీదనే యాధారపడి యున్నది. ఇచ్చటి వ్యవసాయస్థితి యితరదేశములతో పోల్చిచూచినచో ఉండవలసిన రీతిగా లేదు. దీనిని సరియైన స్థితిలో బెట్టుటకు దేశీయులకే యలవడునుగాని విదేశీయులగు సభికారవర్గమువారికి స్వాధీనము కాదు. ఒకవేళ, వీరు యేమైన అభివృద్ధికి పూనుకొనినను బ్రిటిషు దీవులలోని ప్రజలకు పరిశ్రమల నిమిత్తము వలయు పదార్థముల విషయములలో వారి ఒత్తిడి మీద వీరు అభివృద్ధి మార్గములను గూర్చి ఆలోచించెదరుగాని మనదేశీయులొక్క ఆర్థికస్థితిని, పరిస్థితులను మనస్వస్థం దుంచుకొని యీవిషయములలో చేయున జేమియులేదు. కావున వ్యవసాయాభివృద్ధికి సాధనభూతములగు విషయములన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెను.

పరిశ్రమలు:—మనదేశము పరిశ్రమల విషయములలో చాల మెరుగబడి యున్నది. దీనికి మూలకారణము అధికారవర్గము వారి తటస్థభావమే. మరియు తమ పరిశ్రమలయొక్క యభివృద్ధికి మనదేశముమీదనే ఆధారపడియున్న బ్రిటిషు ప్రజలు మన దేశమునందు పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆటంకములు కల్పించుచున్న సంగతి యెవ్వరును యెరుగనిదికాదు. ఇదియే మనదేశమునందు గొప్ప కలవరమును పుట్టించుటకు ప్రజల కారణమై

యున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలుగాని, అధికారవర్గమువారు గాని మన పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయపడుదు రని నమ్ము ఎంత మాత్రము నమ్ముటకు వీలులేదు. కావున మన పరిశ్రమాభివృద్ధికి సాధనభూతము లగు అన్ని విషయముల యందును బ్రిటిషు పార్లమెంటువారును, సెక్రటరీ గారును వారికి గల యధికారములను వదలుకొని, అవి ప్రజాయత్త విషయములుగా చేర్చి చివరికి వానియందు దేశీయులకు సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యము నియ్యవలెను. అప్పుడే మన పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కాంచగలవు. అప్పుడే మన దేశమునందు కాంతి ప్రతిష్ఠింపబడగలదు.

విద్య:—మనదేశమునందు కన్యాశాస్త్ర బహుశక్తులకునున్న దనియు, వ్యాప్తమగుచున్నంతవరకైనను ఉండవలసిన రీతిగానుండలేదనియు, విద్యుత్సంబంధ సులభసాధ్యముగా లభించు మార్గములు ఇంకను యేర్పరుపబడియుండలేదనియు, ఉన్నతవిద్య నవలంబించుటకు స్వదేశసంస్థానములలో నెక్కువ సౌకర్యము లేర్పించుటగా మనదేశములో ఆదివరకున్న సౌకర్యములకు కూడ కర్ణము ప్రభువుగారి విశ్వవిద్యాలయ చట్టమువలన భంగముకలిగిన దనియు అనునవిషయము ప్రతికలలోను సభలలోను మనము చర్చించుచునే యుంటిమి. మరియు ప్రజలకు నెట్టివిద్య కావలయునో, యేవిధముగా దేశమునందువిద్య వ్యాపింపజేయవలయునో, యీసంగతులు దేశీయులే గ్రహించవలగుగాని, విదేశీయులకు అధికారవర్గమువారు గ్రహించవలెను. కావున విద్యాశాఖ యంతయు ఉన్నతవిద్యసహా ప్రజాయత్త విషయముగా నే యుండవలెను.

స్థానిక పరిపాలనము:—ఇందునకు సంబంధించిన విషయములన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నే యుండవలయును.

గ్రామపరిపాలనము:— ఏపరిపాలనావిధానము నాచరించుటచే మన ప్రాచీన హిందూదేశమునందలి గ్రామములలోని ప్రజలందరు ఆర్థికరీత్యా సంపూర్ణమైన అభివృద్ధికొంది, అన్యోన్య శ్రేష్ఠతను గల్గి, వికసిత్యముతోనండి, కడుపునెండ తినుటకు కూడవలెను. కట్టబట్టకును లోటులేకుండ, సంపూర్ణాలోగ్యవంతులై స్వతంత్రముగా జీవించుచుండెడివారో అట్టి స్వతంత్రపరిపాలనాపద్ధతిని తీరిగి గ్రామములలో నెలకొల్పిటకు సాధనభూతములగు విషయము లన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెను.

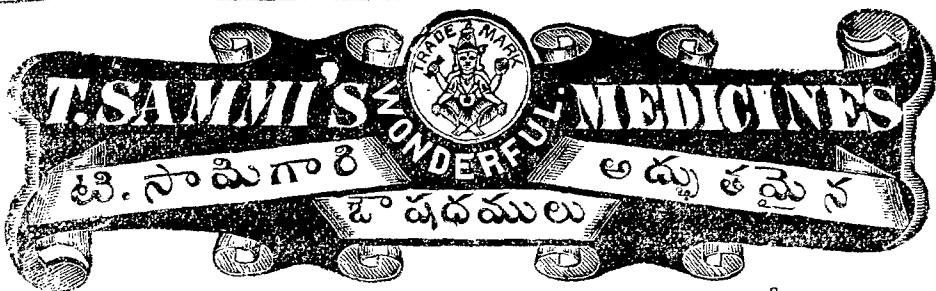
ఎక్సైజు:— ఈ విషయము సంపూర్ణముగా ప్రజల యధీనమందుండవలెను. ప్రజాయత్తములుగా నేర్పరచవలసిన విషయములకు ఎట్టి గృహములందరైనను మాంపేగు, సెయ్యుఫర్డుగారు నియమించికో, అట్టి గృహములు ఉన్న యారు విషయములకు పట్టినవనియే చెప్పవచ్చును. దేశీయులు పరిపాలించుటలో గొప్పలోట్లు చేసినప్పటికి, సర్దుబాటు చేయుటకు అవకాశము గల విషయములు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెనని మాంపేగు సెయ్యుఫర్డుగార్లు నుడివియుండిరి. ప్రజల యొక్క అసంభవజ్ఞాన మననముండగా, వారియొక్క సలహా యేమాత్రము లేకుండ స్వతంత్రముగా అధికారవర్గమువారు ఇదివరకు పరిపాలించు చున్నప్పటికంటె, అవసరమైన అనుభవజ్ఞానముగల ప్రజలు అధికారవర్గమువారి సలహాను కూడ పురస్కరించుకొని పరిపాలన చేయునప్పుడు సర్దుబాటుచేయవలసిగాని లోట్లు తటస్థించగలవని చెప్పటం కేవల మసంభవము. కావున ఈ విషయములో మాంపేగు, సెయ్యుఫర్డుగార్లు నిర్భయముగా నుండవచ్చును.

ఇకముందు నేయే విషయములు ఉన్నై ఆగు బాపకులకు సంబంధించియుండును అను విషయమును గూర్చి తీర్మానముగా మన మాలోచింపవలసి యున్నది.

సీతాపురం మల్వాల వేంకటగోపాలరావు. ఆగస్టు 4.

కలరాకు భయపడవద్దు. డాక్టరు జె. కె. రావుగారి నూపూర్వపటి. కలరాకు రెండుభుంటలలో తప్పక తుడుచును. మరియు నుపయోగింపరాని సినివిధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0-8-0 మాత్రము. (1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, బిగ్ స్ట్రీట్, బ్రిటిష్ కేసు, మద్రాసు.

బాలురే విరులు	
విజయనగరరాజుల కథలు	0-8-0
చిత్రారాజుల కథలు	0-4-0
దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు	0-4-0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0-2-0
ఈ చరిత్రలచే మన బాలుకు వీరు లగుదురు.	
839 మానేజరు, కలాభివర్ధని,	
రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోవావో జిల్లా	

యీ అపుమధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెన్నో బిషన్ కమిటీదార్లవలల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి పున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరముబెబుకు బ కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పొగ్గవ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పలు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులుగును. దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0.

హిందుకపాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుబూయటం, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, బిచ్చి, తేలుబట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు బురుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు తొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ చాయన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులుగును. దీని వెల రూ. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డిడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీనివెల రూ. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, సాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కాకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, (Xంధిరణము, నరు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల రూ. 1

తైల కాకి:—తైలకాక, పచ్చకాక, మూత్రద్వార మున తాళగూడని మంట, దుర్వాసము పెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములను గి దినములలో తుడుపును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దదీని 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, రొమ్ము నొప్పి, గొంతుకన్నుట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అవుమధము. వెల 1-8-0

సప్తకావ్యా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి మగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్తపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతము లేనివాండ్లకు మొగతమును కలుగజేయును. దీనివెల 1-0-0

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తేలుపురితియే జ్వర మును వారింతు కిది సాటిలేనిమందు. మలేరియా (విష వా (యుజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్ని వుప్పుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరములకు సమయమందును యీ ఔషధము భుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆ నేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

నకిలు (అటూర్ని-ఆల్-లా) మంరావ్ పొండు రంగ గారు వ్రాసిరి:— మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములను తుడుపుటయందు అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్లో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థుల చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల ఆ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది నిలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెని,
ట్రేడ్, బౌడెన్ అండు కంపెని, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.
(1122) **Agents: Oakley, Bowden & Company,**
15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు మరలను మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్యము లేదు. పిల్లికా మున్నగు కకనచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్చ మైన మా మలయచందనము ఎటువు తెలుపు, పచ్చ ఆకు మూడు విధము నెగ గమును మూడు పూటలలో మానును. దల్లి 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వ, రాజమండ్రి.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమీడుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్లియన్ మిషన్ సానెటి రికరెండు టి ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:— వాంతిభేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నూరుగిడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములలోనున్న వాంతిభేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉండ్రేకించుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్రోతు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూర్ సుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల నారు తిరిగినచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీలును ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాసాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. నారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్ణ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

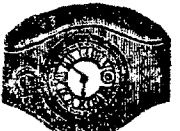
మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది నిలాసమునకు వ్రాయుము.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ ఔషధము రక్తమును శుద్ధిచేసి పిత్తమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతమును చేసి చేతి కాళి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి కఠినమునకు తేజస్సును కలిగింతును. పీర్షయము, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువాటిని తత్పక నివారించును. 219 అర్థసాను దల్లి 1-8 రూ. 2-0-0-0. వైద్యశాస్త్ర మునితంకర్ గోవింద్, ఆరంకన్ గునా కోవధాలం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇనాం! ఇనాం!!
ఇంగ్లీషు లీవర్ గడియారము (12.1)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేల్ నది. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా జేతమంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ నెల లోగా తెప్పించుకొన వారికి మేల్లెన ఫౌన్టన్ పేనా బహు

భాగ మిచ్చెదము. త్వరపడుడు. గడియారము ఒకటికి బహు మానముతో రూ. 3-8-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ మేల్లెన ముంజేతి గడియారముతో బట్టతో సహా రూ. 5-12-0. మేల్లెన ముంజేతి గడ్ మెటల్ గడియారము 7-0-0

W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

అమృతవల్లి 1154
మనోరంజకమైన నవల.
విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతక ములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము.
దీని వెల 1-4-0.
గ్రంథశాలి మనోహరము. కథ రసంతకము.
భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.
చిరునామ:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
7, తంటుకెట్టిపేటి, జి. టి. మదరాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల వివృతనను పరికింపుడు.
ప్రతివత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింప బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలోకా, మలియష్టేట్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించు చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్న యెడల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పొర్పవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, నెజుమనొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డవీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతముతో నేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగక రములగు కర్పూటక మాలికలనుండియే యాషధములను తయారు చేయుచుండురు.

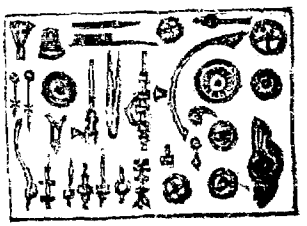
రిజిస్టరైన యీవ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసానుం దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలను సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తెప్పించికొనిన బహు ఖర్చుతోచరి రూ 1-6-0
12 సీసాల కొకసారి కొనిన 2-12-0
25 సీసాల కొకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్త రోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
TOHFAFROSH
WATCH & Co,
Dealers in Watches
Materials, Tools
BHENDI BAZAAR,
Post No. 9,
BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

<p>మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>క రో లా.</p> <p>వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాలము కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>½ పాను, 1 పాను సీసాలు</p> <p>సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-0-0.</p>	<p>ప్రే జ రు గా రి</p> <p>లీవరు టానిక్.</p> <p>పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కారణమువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, అకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-8-0.</p>	<p>కుల్ హ ట్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినుమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స నో థ లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్వేషన్ పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.</p>
---	--	--

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో., (లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంబు రోడ్డు మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీ ప్రతిక పేరును దాహరించ గోరెదము

368

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా ? అట్లయిన “ఇంద్రుల సహృదయులు” ఈ ఆశ్రయ గ్రంథములో వ్రాసిన గానాది, యోగవృత్తి, పుష్కలము, పరకాశా ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, వాస్తవము, ఇంద్రియ ఇంద్రులము, క్రియాసాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతైద్యము, యోగములు, అమెరికావారి చిట్టచేత తమములు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయాముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో సమాధియగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి జీవించుట, కళశిక్షణ తలకాయతేలి ముటలాడించుట, కండ్లకు గంతులు కట్టకొక చూడకుండా వస్తువుల పేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేటికో చేయగలవని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. డబ్బు సంపాదించుట కిది నులభమైన మార్గము. నెలకు వందలకొలది ద్రవ్యము ఆర్జించుకోగలరు. ఈ నెల ఆఖరులోగా కొనువారికి మాస్ట్రేమే యీ గ్రంథమును రు 4 ల కివ్వబడును. ఇతరులకు రు 15 లు. వలయువారు వెంటనే తమ దరఖాస్తుతో కూడా ఆద్యక్షుని 1 రూపాయ మూత్రము పనియార్చు చ్చారా యీక్రంది విలాసమునకు పంపించినచో ఆ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును ముగత రు 3 లకు వి. పి. క పంపబడును. (394-984)

పి. ఆర్. జవార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కారణం బి— ఇది శ్రీభక్త్యబోధిని యను నాటకము సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందరి శాశ్వతము. అందరు జన్మవీరలయమును పుల 0-4-00 పూర్వేతి తేలు. ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము ? నియు నెట్టివిచ్చి చుడగాను.

వివ్రేషిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపర్వితా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీటకమువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతనింపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధి సార్వపర్వితా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను చుక్కచచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టెరక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల వరకుంటుట 4 టెన్సు బుడ్డిలో అమృతము.

పొప్రైటరు.— పి. డి. సావంత్,
144. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.

Prices: ½ oz. 1 dram ½ dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

—:O:—

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra
ample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

మాంటేగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటేగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణముల గ్రంథము ఆంధ్ర భాషయందు ముద్రిత మగుచున్నది. గ్రంథము ఒక పక్షములో పూర్ణముగా గలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున గ్రంథము కల్పతరువువలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువలసిన గ్రంథము. డిమియా ఆక్టో పూనైజానందు 300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనే దరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను. ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము 7, తంబుచెట్టిపేట, మదరాసు.

HYDERI DISPENSARY.

హైదరియానాని సిద్ధాపథములు.

డాక్టరు హైదరుహు సేక్ 459

నెం 30, తిరువల్లి క్షేత్ర, గుజలి, మదరాసు.

కేళమంతట సౌఖ్యపరచినటువంటి ప్రసిద్ధమైన ఔషధములు.

సవాలు, రాజులవల్ల అదరించబడి, మెడల్యనుదాల, గుగ్రములు, బండ్లు యితరబహుమతులను యిచ్చియున్నారు. మాకాటలాగువల్ల విశేషము కాగలదు. సకలవ్యాధులకును మాకర్థ మందుచిక్కగలను. కొన్ని మాత్రమే ప్రయోగించితిమి.

1. పల్వీసు హైదరి:— ధాతుపుష్టి కలిగించి, వీర్యవృద్ధియున్నా సదుమి వీపు నొప్పులు పోగొట్టి జ్ఞాపకశక్తినిచ్చు మార్గము 16 పుటలమందు దబ్బి 1-కి రు 1-8-0
2. లినమొటం హైదరి:— వైశ్రాంతలెం, చిన్న ప్లగు తెలివితేమిచేతను, అతికారకముచేతను, కలిగెడు అంజ దోషములను బలహీనతను పోగొట్టి సరములకు బలము నిచ్చి శక్తిపరచును. ½ అవున్సు సీసా 1-కి రు 1-0-0.
3. హైదరిమిక్ శ్మను:— ఇది నీరుచురుకు, తెలుపు మొదలగు కేగరోగములకు నేనించిన 8 గంటలలో గుణమిచ్చి బాధ్యముపూర్తిగ ఉపశమించును. మరల యెప్పుడును రాదు. 2 అవున్సుల సీసా 1-కి రు. 2-0-0.
4. హైదరి ఆయల్:— లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు మూలికలతో దించబడినది. ఒకవారములో వాయువు, అన్ని విధ పుండ్లు, కొరుకుడు స్వస్థపడును. తెల్లనల్లనల్ల వ్యాధులు, భగ్రంధ్రములు మొదలగునవి 8 వారములలో నివర్తయగును. నాలుగవున్సుల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0
5. హైదరి డియూ బెటీస్:— ఇది బహు మూత్రాంతగ్రత మధుమేహ సంహారిణి. నేనించిన 8 దినములలో మూత్రమునందు వచ్చుతీపున్న, నీళ్ళతాపమున్న నిలుపు, 21 దినములు నేనించినచాలును. 12 మృతలుగల సీసా 1-కి రు.

మో స పో కు డు

తుప్పుపట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని, మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డెక్ అండు కంపెనీవారి “బిటు మాస్టిక్ సాల్వేషన్.”

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నుచయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పల్లికు వర్షువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను నాచుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ వంజట్టు:— వి సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

డి రెలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తచాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

369

పై కామోజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ ప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.